

J A A R V E R S L A G

1 9 9 9

Europees Agentschap voor
veiligheid en gezondheid
op het werk

<http://osha.eu.int>

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op Internet via de
Europaserver (<http://europa.eu.int>).

Bibliografische gegevens bevinden zich aan het einde van deze publicatie.

Luxemburg: Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen, 2000

ISBN 92-828-9264-6

© Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk, 2000
Overneming met bronvermelding toegestaan.

Printed in Belgium

GEDRUKT OP CHLOORVIJ GEBLEEKT PAPIER

INHOUD

HET NIEUWE MILLENNIUM VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER RICHARD CLIFTON EN DE DIRECTEUR HANS-HORST KONKOLEWSKY	4	g a l s r e v r a a j
ONDERDEEL 1 BETREKKINGEN AANGAAN –HET INFORMATIENETWERK VAN HET AGENTSCHAP	7	
ONDERDEEL 2 ONTWIKKELEN VAN INFORMATIE OVER VEILIGHEID EN GEZONDHEID	11	
ONDERDEEL 3 OVERDRACHT BOODSCHAP INZAKE VEILIGHEID EN GEZONDHEID	15	
ONDERDEEL 4 DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET AGENTSCHAP –EEN TEAM WAARIN ALLE BELANGRIJKE GROEPEN ZIJN VERTEGENWOORDIGD	18	
ONDERDEEL 5 ADMINISTRATIEVE ACTIVITEITEN	20	

BIJLAGEN

1. LIDMAATSCHAP VAN DE RAAD VAN BESTUUR 1998 EN 1999	24
2. ORGANISATIESTRUCTUUR VAN HET AGENTSCHAP EN ZIJN NETWERK	28
3. MEDEWERKERS VAN HET AGENTSCHAP	29
4. THEMATISCHE CENTRA	31
5. CONFERENTIES DIE IN 1999 ZIJN BIJGEWOOND	37
6. PUBLICATIES VAN HET AGENTSCHAP	38
7. IN 1999 UITGEGEVEN PERSBERICHTEN	40
8. ACTIVITEITEN VAN KNOOPPUNTEN IN 1999	43
9. SAMENVATTING VAN HET WERKPROGRAMMA 2000	48
10. FINANCIËN EN BOEKHOUDING	49
11. WERKPROGRAMMA 2000	51

HET NIEUWE MILLENNIUM

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER RICHARD CLIFTON EN DE DIRECTEUR HANS-HORST KONKOLEWSKY

Tijdens het derde jaar van zijn werkzaamheden heeft het Agentschap zijn organisatie en activiteiten versterkt en belangrijke stappen gezet in de richting van zijn voornaamste strategische doel, namelijk de belangrijkste bron van informatie over veiligheid en gezondheid op het werk in Europa te worden.

De lancering in het najaar van zijn nieuwe website op <http://osha.eu.int> luidde het begin van een nieuw tijdperk in voor communicatie op het gebied van veiligheid en gezondheid. Informatie over belangrijke thema's als wetgeving, onderzoek en goede praktijken, die voorheen erg verspreid was of slechts in handen van deskundigen, is nu binnen handbereik door een paar keer klikken met de muis. De informatie is beschikbaar voor iedereen die is geïnteresseerd in veiligheid en gezondheid. Het Agentschap is ervan overtuigd dat dit nieuwe informatiehulpmiddel een aanzienlijke en blijvende bijdrage zal leveren aan de verbetering van veiligheid en gezondheid op het werk in Europa.

Dit indrukwekkende resultaat is het gevolg van een unieke samenwerking tussen het Agentschap en zijn netwerk van knooppunten in alle lidstaten. Het Agentschap wil dan ook zijn waardering uitspreken voor de inspanningen en betrokkenheid van de knooppunten bij de opzet en redactie van de nationale websites en voor de voortreffelijke organisatie van de evenementen op nationaal niveau ter gelegenheid van de lancering van deze websites.

In 1999 introduceerde het Agentschap een aantal nieuwe initiatieven om te voorzien in de behoefte

aan informatie van diegenen die zich in heel Europa bezighouden met veiligheid en gezondheid op het werk. Een van deze initiatieven was de publicatie van het eerste nummer van zijn nieuwe tijdschrift over 'Veiligheid en gezondheid op het werk – een kwestie van kosten en baten?'. Dit tijdschrift zal als een nieuw discussieforum fungeren voor zaken die van groot belang zijn voor veiligheid en gezondheid op het werk in de EU. Het zal discussies stimuleren en zowel verschillen als punten van overeenkomst naar voren halen.

1999 was ook het jaar van het eerste onderzoeksinformatieverslag van het Agentschap, een onderzoek naar spier- en skeletaandoeningen aan de nek en de bovenste ledematen. Het verslag, dat tot stand is gekomen op initiatief van de Europese Commissie, levert belangrijk documentair bewijs om besluitvorming op Europees niveau over verdere preventieve initiatieven op dit belangrijk gebied te vergemakkelijken.

De conferentie over 'Veiligheid, gezondheid en inzetbaarheid', georganiseerd door het Agentschap in samenwerking met het Finse voorzitterschap, was het belangrijkste evenement van het jaar. Meer dan 300 deskundigen en besluitvormers discussieerden over het verband tussen veiligheid, gezondheid en inzetbaarheid en kwamen tot de conclusie dat er momenteel in de hele EU een dringende behoefte bestaat aan de ontwikkeling van gemeenschappelijke veiligheids- en gezondheidsinitiatieven teneinde te helpen voorkomen dat werknemers geen toegang meer krijgen tot de arbeidsmarkt als gevolg van met werk samenhangende ziektes of ongevallen. Bovendien moet er ook actie worden ondernomen om diegenen die nog niet zo lang geleden van het arbeidsproces zijn uitgesloten weer terug op de Europese arbeidsmarkt te helpen. Het Agentschap wil het Finse voorzitterschap bedanken voor de gezamenlijke organisatie van dit evenement.

In aansluiting op de versterking van de netwerkorganisatie en informatieactiviteiten van het Agentschap, bracht de raad van bestuur een debat op gang over een strategie voor de lange termijn voor de verdere ontwikkeling van het Agentschap. Deze strategie moet als basis dienen voor het volgende werkprogramma (2001-2004) en de successievelijke jaarlijkse werkprogramma's.

Na openhartige en opbouwende besprekingen, waarbij het bureau en de knooppunten waren betrokken, stemde de raad van bestuur in met een 'dynamisch' beleidsdocument dat de missie, visie en strategische doelen voor de toekomstige ontwikkeling van het Agentschap schetst. Met dit duidelijke strategische vooruitzicht is het Agentschap goed voorbereid op het nieuwe millennium.

Het Agentschap dankt alle partners, met name de knooppunten en de nationale netwerken, voor hun samenwerking en ondersteuning gedurende dit jaar. Speciale dank gaat uit naar Marcel Wilders, vertegenwoordiger van de werkgevers uit Nederland, voor de uitmuntende wijze waarop hij het voorzitterschap van de raad van bestuur heeft vervuld.

BETREKKINGEN AANGAAN – HET INFORMATIENETWERK VAN HET AGENTSCHAP

j a a a r v e r s l a g

De Europese Unie bezit een enorme hoeveelheid kennis en informatie over kwesties met betrekking tot veiligheid en gezondheid op het werk. Mits ze effectief worden gebruikt, bieden deze bronnen de mogelijkheid om de kwaliteit en veiligheid van het leven op het werk van veel van de 150 miljoen werknemers in Europa aanzienlijk te verbeteren. Een hoofddoel van het Agentschap is om effectieve betrekkingen in en buiten Europa aan te gaan met de grote verscheidenheid aan groepen en personen die deskundig en geïnteresseerd zijn in met werk samenhangende veiligheids- en gezondheidskwesties.

In 1999 heeft het Agentschap zijn voornaamste operationele instrumenten en netwerken versterkt - de knooppunten, de thematische netwerkgroepen en andere deskundigengroepen, en zijn thematische centra. Het Agentschap heeft ook stappen ondernomen om zijn betrekkingen met organisaties en landen buiten de EU uit te breiden.

NAUWERE BETROKKENHEID VAN KNOOPPUNTEN

De knooppunten vormen de kern van het informatienetwerk van het Agentschap. Zij bestaan uit vooraanstaande nationale gezondheids- en veiligheidsorganisaties en vertegenwoordigen het Agentschap op lidstaatniveau. De knooppunten beheren nationale netwerken van informatieverstrekkers in samenwerking met vertegenwoordigers van de voornaamste partners van het Agentschap, werknemers- en werkgeversvertegenwoordigers en overheidsinstellingen.

Een terugblik op het jaar laat een welkome toename zien van de deelname van de knooppunten aan het werk van het Agentschap. De knooppunten hebben een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de uitvoering van het werkprogramma van het Agentschap en er zijn al een aantal verslagen ontvangen over diverse onderwerpen, zoals Repetitive Strain Injuries (RSI – kwetsuren door herhaalde overbelasting) en de stand van zaken op het gebied van veiligheid en gezondheid (ARBO). Bovendien zijn de uiterst positieve reacties van de knooppunten op het verzoek van het Agentschap om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van zijn beleidsdocument en aan het ontwerp-werkprogramma 2000, bijzonder stimulerend geweest.

In de praktijk zijn de werkbetrekkingen tussen het Agentschap en het projectpersoneel van de knooppunten verbeterd doordat voor nieuwe personeelsleden introductiecurssussen en gezamenlijke seminars werden georganiseerd. In december namen vertegenwoordigers van het Agentschap en de knooppunten deel aan een workshop om te discussiëren over het uitvoeringsplan voor het werkprogramma 2000.

TOEGANG TOT DESKUNDIGHEID OP EUROPEES NIVEAU

De thematische netwerkgroepen van het Agentschap zijn verantwoordelijk voor het geven van richtsnoeren wanneer het gaat om specifieke aspecten van ons werkprogramma. Zij bestaan uit vooraanstaande, door de knooppunten aangestelde deskundigen uit de vijftien lidstaten alsmede uit waarnemers van de sociale partners en de Europese Commissie. Vier van dergelijke groepen waren in 1999 operationeel, één voor elk hoofdgebied van projectactiviteiten van het Agentschap: ARBO-monitoring, ARBO-systemen en -programma's, onderzoek naar werk en gezondheid, goede veiligheids- en gezondheidspraktijken. In 1999 hebben de groepen elkaar ten minste twee- of driemaal in Bilbao ontmoet om de voortgang te evalueren en toekomstige ontwikkelingen te plannen. Twee andere deskundigengroepen zijn het Agentschap bijstand blijven verlenen bij de ontwikkeling van zijn Internet- en communicatieactiviteiten.

Daarnaast heeft er in juli een informele ontmoeting plaatsgevonden met vertegenwoordigers van beroepsorganisaties van ARBO-medewerkers uit heel Europa.

THEMATISCHE CENTRA GAAN VOORUIT

In 1998 werden de eerste vier thematische centra door de raad van bestuur van het Agentschap aangewezen. Thematische centra verbinden verschillende nationale deskundige veiligheids- en gezondheidsinstellingen met elkaar en zijn opgericht om in vaste periodes specifieke taken te verrichten in het kader van de informatieactiviteiten van het Agentschap. Eén centrum houdt zich bezig met het brede thema onderzoek naar werk en gezondheid, terwijl drie andere centra zich bezighouden met aspecten van goede veiligheids- en gezondheidspraktijken (spier- en skeletaandoeningen, arbeidsgebonden stress en gevaarlijke stoffen). In 1999 zijn alle vier de centra nauw betrokken geweest bij gegevensverzameling en hebben zij verslagen over hun activiteiten ingediend, waarover later in deze publicatie uitgebreider verslag wordt gedaan. In aansluiting op een evaluatieverslag en een besluit van de raad van bestuur in november 1999 werden hun contracten met een jaar verlengd.

NAUWERE SAMENWERKING MET EU-INSTELLINGEN

In 1999 heeft het Agentschap nauw samengewerkt met zowel het Duitse en Finse voorzitterschap van de Europese Unie en met de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden als met een aantal andere Europese agentschappen. Net zo belangrijk is dat het Agentschap zijn samenwerking met verscheidene diensten van de Europese Commissie is blijven uitbreiden, waaronder DG Werkgelegenheid en Sociale Zaken, DG Onderzoek, DG Informatietechnologie en DG Ondernemingenbeleid.

In juni nam DG Onderzoek deel aan een werkbijeenkomst van het Agentschap over behoeften en prioriteiten met betrekking tot ARBO-onderzoek in de EU-lidstaten. Als gevolg hiervan werd het Agentschap uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan de jaarlijkse evaluatie en herziening van het huidige vijfde Kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie, en een verslag van het Agentschap werd de daaropvolgende maand voorgelegd. Een andere deelnemer aan de werkbijeenkomst over onderzoek was het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (*Joint Research Centre*) en verdere samenwerking tussen het Agentschap en het JRC ligt in het verschiet.

In aansluiting op een presentatie van het profiel en de activiteiten van het Agentschap, bestuderen het Agentschap en DG Informatietechnologie op welke manieren er kan worden samengewerkt bij de ontwikkeling van gebruikersvriendelijke informatiesystemen en telematicadiensten voor Europese burgers. Er hebben ook besprekingen plaatsgevonden tussen het Agentschap en DG Ondernemingenbeleid over hoe de twee instellingen hun krachten zouden kunnen bundelen om de toegang tot informatie van het Agentschap voor kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren. Omdat het Agentschap tracht informatie zo goed mogelijk te verspreiden, is het Bureau voor Officiële Publicaties der Europese Gemeenschappen (BOPEG) ingeschakeld voor het redigeren, drukken en verspreiden van al zijn toekomstige publicaties.

Het Agentschap heeft ook vooruitgang geboekt in de ontwikkeling van nauwere banden met het Europees Parlement. In november gaf de directeur een toelichting op de rol van het Agentschap en de huidige activiteiten en een samenvatting van het werkprogramma 2000 voor de leden van de commissie Werkgelegenheid en

ONDERZOEK NAAR HET VERBAND TUSSEN VEILIGHEID, GEZONDHEID EN INZETBAARHEID

Het is dringend noodzakelijk dat Europese landen gemeenschappelijke veiligheids- en gezondheidsinitiatieven ontplooiën om te voorkomen dat werknemers die ziek zijn geworden of een ongeval hebben gehad in samenhang met hun werk, niet meer aan het arbeidsproces deelnemen, aldus afgevaardigden tijdens de derde Europese conferentie van het Agentschap, die in september 1999 in Bilbao werd gehouden.

De conferentie werd geopend door Z.K.H. de Prins van Asturië en werd bijgewoond door meer dan 300 ARBO-deskundigen uit 31 landen. De conferentie werd samen met het Finse voorzitterschap van de EU georganiseerd en bracht het verband tussen veiligheid en gezondheid op het werk en inzetbaarheid onder de aandacht. Afgevaardigden, onder wie ook vertegenwoordigers van de Europese Commissie en het Europees Parlement, nationale regeringen en werkgevers- en werknemersorganisaties, kregen te horen dat er in heel Europa elk jaar ongeveer 600 miljoen werkdagen verloren gaan als gevolg van met werk samenhangend letsel en ziekte, waarvoor de kosten tussen de 185 en 270 miljard euro bedragen. In menselijke termen liggen de kosten zelfs nog hoger. Talloze mensen met door werk veroorzaakt letsel of ziekte worden permanent buitengesloten van de werkplek, ondanks het feit dat ze misschien zowel waardevolle vaardigheden en ervaring bezitten als de capaciteit om economisch actief te zijn.

Volgens Markku Lehto, permanent secretaris van Sociale Zaken en Gezondheid in Finland, is het om redenen van zowel morele als economische aard van groot belang dat dit probleem wordt aangepakt. Hij zei dat verbetering van de inzetbaarheid van werknemers de eerste pijler van de werkgelegenheidsstrategie van de EU is. En dat de kennis en ervaring van alle leeftijdsgroepen nodig zijn om het welzijn en concurrentievermogen van de EU, waarop het succes van onze samenlevingen is gebaseerd, veilig te stellen.

Een van de tijdens de conferentie ingediende voorstellen om mensen weer op te nemen in het arbeidsproces was werkgevers op te roepen om praktische gezondheids- en veiligheidsmaatregelen te treffen, zoals het herinrichten van arbeidsplaatsen en het leveren van goede informatie en opleiding teneinde het werk en de werkplek aan de persoon aan te passen en niet, zoals nu het geval is, de persoon aan het werk. Allan Larsson, directeur-generaal Werkgelegenheid en Sociale Zaken van de Commissie, steunde de aanbeveling dat het sociale actieprogramma van de EU zich duidelijker zou moeten richten op het verband tussen veiligheid en gezondheid op het werk en inzetbaarheid. Hij noemde de conferentie een 'politieke doorbraak' en zei: *Gezondheid en veiligheid op het werk wordt nu langzaam erkend (...) als centraal element in een moderne werkgelegenheidsstrategie. Voor het eerst zijn we op weg naar een holistische visie op werk en werkgelegenheid. Deze verschuiving zal de Europese werkgelegenheidsstrategie veel sterker maken.*

Een samenvatting van de conferentie, waaronder de belangrijkste adressen en voornaamste conclusies, is beschikbaar op de website van het Agentschap Sociale Zaken. Dergelijke officiële presentaties werden ook aangevuld met een toenemend aantal individuele informatieve vergaderingen met geïnteresseerde leden van het Europees Parlement.

g
a
l
s
r
e
v
r
a
a
j

Meer bekendheid geven aan en begrip kweken voor het Agentschap en diens rol was ook het hoofddoel van een presentatie voor het comité Sociale Zaken van ECOSOC (het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Gemeenschappen) dat vertegenwoordigers van veel van de belangrijkste bij het Agentschap betrokken groeperingen bijeenbrengt.

Besprekingen die tijdens de eerste helft van het jaar met de Europese normalisatieorganisatie, het Comité Européen de Normalisation (CEN), werden gevoerd leidden ertoe dat de raad van die organisatie erin toestemde het Agentschap vanaf zijn website kosteloos toegang te verlenen tot informatie over de volledige tekst van de aan OSH gerelateerde normen.

Het Agentschap is ook nauw samen blijven werken met de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden, overeenkomstig het Memorandum van overeenstemming dat in 1998 was getekend. De directeur van het Agentschap neemt regelmatig deel aan de vergadering van de raad van beheer van de Stichting. Naast de samenwerking waar het gaat om het project inzake de stand van zaken op ARBO-gebied, hebben het Agentschap en de Stichting ook een gezamenlijk document opgesteld voor de Europese Commissie waarin duidelijk wordt uiteengezet hoe beide organisaties elkaar aanvullen en zij hun gezamenlijke visie geven met betrekking tot hun toekomstige activiteiten.

In de komende jaren zal het Agentschap prioriteit blijven geven aan de ontwikkeling van zijn betrekkingen met andere instellingen in de Europese Unie, bijvoorbeeld met het nieuwe DG Ondernemingenbeleid, teneinde zoveel mogelijke synergieën tot stand te brengen en ervoor te zorgen dat de ARBO-boodschap over een zo breed mogelijk gebied wordt verspreid.

HET LEGGEN VAN CONTACTEN BUITEN DE EUROPESE UNIE

In 1999 heeft men ook kunnen zien hoe het Agentschap zijn betrekkingen met landen en organisaties buiten de EU versterkte. In de loop van het jaar begon het Agentschap aan de formulering van zijn strategie te werken met betrekking tot de kandidaat-lidstaten van de EU. Deze activiteit kreeg meer aandacht door het besluit dat werd genomen tijdens de topconferentie in Helsinki over de rol van agentschappen in de pre-toetredingsfase. Naar verwachting zal het Agentschap met extra financiering de kandidaat-lidstaten kunnen helpen met het opbouwen van websites over veiligheid en gezondheid op het werk, knooppunten en nationale netwerken.

Ook de samenwerking met de EVA-landen werd in 1999 intensiever. Alle EVA-landen nemen deel aan het project van het Agentschap inzake de stand van zaken op ARBO-gebied en een aantal van deze landen hebben interesse getoond in deelname aan het op Internet gebaseerde informatienetwerk van het Agentschap en in andere activiteiten zoals de Europese Week voor veiligheid en gezondheid op het werk.

Verder zijn de netwerkcontacten met de Koreaanse en Japanse veiligheids- en gezondheidsautoriteiten versterkt door bezoeken van het Koreaanse Occupational Safety and Health Agency (KOSHA) en de Japanse Industrial Safety and Health Association (JISHA). Tegelijkertijd heeft het Agentschap ook zijn betrekkingen met andere belangrijke internationale organisaties versterkt zoals met de Internationale Arbeidsorganisatie, de Wereldgezondheidsorganisatie en de Internationale Organisatie voor Sociale Zekerheid. Bovendien heeft het Agentschap plannen gemaakt voor het ontwikkelen van een gezamenlijke website met de Occupational Safety and Health Administration (OSHA) uit de VS en zal het Agentschap betrokken zijn bij de voorbereiding van de volgende conferentie van de EU en de VS die in november 2000 in San Francisco zal plaatsvinden.

ONTWIKKELEN VAN INFORMATIE

OVER VEILIGHEID EN GEZONDHEID

j a a a r v e r s l a g

Naast het bundelen van de hedendaagse kennis en het toegankelijker maken van deze kennis, is het Agentschap ook verplicht vooruit te lopen en te reageren op de informatiebehoeften van morgen. Informatieprojecten van het Agentschap verlenen zowel steun aan beleidsvorming als aan beleidsuitvoering en behandelen een grote verscheidenheid aan thema's. De resultaten zijn terug te vinden in verslagen en in nieuwe bronnen die op het Internet zijn gebaseerd.

In 1999 hielden de thematische netwerkgroepen en de knooppunten toezicht op het werk van het projectpersoneel, de thematische centra en externe deskundigen die zich bezighouden met vier belangrijke informatieprojecten: ARBO-monitoring, ARBO-systemen en -programma's, onderzoek naar werk en gezondheid en goede veiligheids- en gezondheidspraktijken.

ARBO-MONITORING

De huidige stand van zaken met betrekking tot veiligheid en gezondheid op het werk in de Europese Unie is een zaak van algemeen belang, niet alleen voor nationale en Europese wetgevers, maar ook voor werkgevers en werknemers. Het thema werd in een vroeg stadium al gezien als één van de belangrijkste informatieprojecten van het Agentschap en aan het einde van 1999 legde het Agentschap de laatste hand aan een breed opgezette studie, die naar verwachting in de eerste helft van 2000 wordt gepubliceerd. In november werd door de relevante thematische werkgroep een geconsolideerd Europees ontwerpverslag besproken dat was opgesteld door een externe contractant op basis van vijftien nationale verslagen. In december werd dit verslag tijdens een bijeenkomst van de knooppunten besproken. In november werden een aantal belangrijke bevindingen aan de raad van bestuur voorgelegd en de eindversie van het verslag zal, alvorens te worden gepubliceerd, in februari 2000 naar de raad van bestuur van het Agentschap gaan.

ARBO-SYSTEMEN EN -PROGRAMMA'S

Onder deze brede kop van het project hebben de activiteiten zich op drie hoofdgebieden verder ontwikkeld:

OSH in marketing en de gunning van contracten. Een van de belangrijkste bevindingen van het verslag uit 1998 van het Agentschap over de economische gevolgen van het beleid voor veiligheid en gezondheid op het werk in de lidstaten van de Europese Unie was dat de in een aantal Europese landen toegepaste handelwijze om de gunning van contracten afhankelijk te stellen van de vraag of een onderneming kon aantonen dat zij adequate

gezondheids- en veiligheidsvoorzieningen hanteerde een effectieve manier bleek te zijn om de algemene ARBO-niveaus te verhogen. Als onderdeel van het vervolg op dat verslag heeft het Agentschap in 1999 besloten om de rol van OSH in marketing en de gunning van contracten nader te bekijken. In aansluiting op een oproep tot het indienen van voorstellen is een externe contractant aangesteld om, samen met de knooppunten van het Agentschap, ongeveer 20 casestudies in heel Europa uit te voeren, met als doel om medio 2000 de eindversie van een ontwerpverslag gereed te hebben.

Veiligheid, gezondheid en inzetbaarheid – In aansluiting op de resultaten van de in september gehouden conferentie van het Agentschap over hetzelfde thema, is een contractant van het Agentschap bezig met het opstellen van een verslag over de praktijken en ervaringen in lidstaten met betrekking tot programma's en initiatieven die tot doel hebben de inzetbaarheid van werknemers te vergroten. Als onderdeel van het project inzake ARBO-monitoring is als aanvulling hierop ook een begin gemaakt met het verzamelen van gegevens op basis waarvan het verband tussen veiligheid en gezondheid op het werk en inzetbaarheid kan worden beschreven.

Veiligheids- en gezondheidscampagnes – Het Agentschap is ook begonnen met het opstellen van een handleiding voor het organiseren van effectieve campagnes over veiligheid en gezondheid op het werk. Een contractant van het Agentschap heeft, in overleg met de thematische netwerkgroep voor systemen en programma's, een Europees onderzoek voorbereid om na te gaan wat de cruciale ingrediënten zijn voor een succesvolle campagne. De uiteindelijke 'gids' voor het voeren van campagnes zou halverwege het jaar 2000 gereed moeten zijn.

ONDERZOEK NAAR WERK EN GEZONDHEID

Voor veel Europese burgers verandert de arbeidswereld in een adembenemend tempo. Er is behoefte aan een beter begrip van de vraag welke invloed zowel nieuwe als bestaande praktijken op veiligheid en gezondheid hebben. In 1999 heeft het Agentschap de visies van de lidstaten gebundeld om een reeks gemeenschappelijke Europese prioritaire onderwerpen op te stellen die voor onderzoek in aanmerking komen.

Nadat er grondig onderzoek was verricht naar de visies van deskundigen in de lidstaten, stelde HSL, één van de partnerinstellingen die zijn betrokken bij het thematisch centrum voor onderzoek naar werk en gezondheid, een ontwerpverslag op voor bespreking door zijn thematische netwerkgroep en de knooppunten van het Agentschap. De opmerkingen die over dit verslag werden ontvangen en de resultaten van een werkbijeenkomst van het Agentschap, die in juni in Bilbao werd gehouden, zullen de basis vormen voor het opstellen van de definitieve versie van een prioriteitenverslag. Deze resultaten zullen voor het Agentschap de belangrijkste bijdrage zijn aan de formulering van het volgende (zesde) communautair Kaderprogramma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie.

Er lijkt sprake te zijn van een aanzienlijke mate van overeenstemming onder de lidstaten over wat de hoofdprioriteiten zouden moeten zijn voor toekomstig onderzoek. Tot deze prioriteiten behoren: psychosociale factoren, zoals arbeidsgebonden stress, ergonomische risicofactoren, waaronder handmatige bediening en werkhoudingen, chemische risicofactoren, veiligheidsrisico's en risicobeheer in kleine en middelgrote ondernemingen. Andere prioritaire gebieden omvatten thema's als beroepsgebonden en andere met het werk samenhangende ziektes, risico's tijdens specifieke activiteiten, risicobeoordeling, vervanging van gevaarlijke stoffen en lichamelijke risicofactoren.

Tot andere activiteiten van het thematische centrum voor onderzoek behoorden het opzetten van een procedure en systeem voor het respectievelijk verzamelen en beheren van gegevens voor een Internetsysteem voor ARBO-onderzoeksinformatie. Het centrum heeft ook voortgang geboekt bij het verlenen van steun inzake onderzoeksinformatie voor het thematisch centrum van het Agentschap voor goede praktijken – arbeidsgebonden stress.

Op verzoek van de Europese Commissie gaf het Agentschap opdracht tot een beoordeling door deskundigen van onderzoeksinformatie over met het werk samenhangende spier- en skeletaandoeningen aan de nek en de bovenste ledematen. Het verslag dat hieruit voortvloeide en eind 1999 werd gepubliceerd, vormt een waardevolle basis van kennis voor de bespreking van mogelijke toekomstige acties op dit gebied.

SPIER- EN SKELETAANDOENINGEN – EUROPA'S 'LASTPOST'

Spier- en skeletaandoeningen zijn een van de meest voorkomende met werk samenhangende kwalen waaronder miljoenen Europese werknemers binnen alle beroepssectoren gebukt gaan, van bouwterreinen tot ziekenhuisafdelingen en kantoren. De eerste van een nieuwe reeks verslagen van het Agentschap over onderzoeksinformatie, gepubliceerd in 1999, maakt de balans op van het probleem van met werk samenhangende spierproblemen aan de nek en de bovenste ledematen en legt een basis voor de uitwerking van een Europese strategie om deze aandoeningen te bestrijden.

Op verzoek van de Europese Commissie contracteerde het Agentschap professor Peter Buckle en dr. Jason Devereux van het Roben's Centre for Health Ergonomics (VK), een instelling die betrokken is bij het thematische centrum van het Agentschap voor spier- en skeletaandoeningen, om de kwestie grondig te onderzoeken. Voor hun onderzoek maakten zij niet alleen gebruik van de huidige wetenschappelijke literatuur, maar verwerkten er ook de visies van een internationaal wetenschappelijk panel in. Het onderzoek werd geconsolideerd door de thematische werkgroep van het Agentschap voor onderzoek.

Zij kwamen onder meer tot de bevinding dat spier- en skeletaandoeningen aan de nek en de bovenste ledematen een steeds groter probleem vormen in Europa, met aanzienlijke economische gevolgen. Er is ook overtuigend wetenschappelijk bewijs, gebaseerd op biomechanica, wiskundige modellen en directe metingen van psychologische veranderingen en veranderingen in zacht weefsel, dat er een sterk verband bestaat tussen een aantal spier- en skeletaandoeningen en praktijken op de werkplek.

Veel voorkomende risicofactoren op de werkplek zijn onder andere: een slechte houding, in het bijzonder met betrekking tot de schouders en de pols, het verrichten van steeds dezelfde handelingen, werk waarbij druk wordt uitgeoefend op de hand of waarbij sprake is van trillingen aan hand of arm. Maar andere factoren zoals een koude werkomgeving, de manier waarop het werk is georganiseerd of het beeld dat werknemers van hun werkorganisatie hebben, kunnen ook een rol spelen. Vrouwen blijken buitengewoon vaak aan dergelijke risicofactoren te worden blootgesteld.

Buckle en Devereux zijn er voorstander van dat op een aantal gebieden nader onderzoek wordt verricht en dat overleg wordt gepleegd om een oplossing te vinden voor het feit dat lidstaten niet beschikken over standaardmethoden om met spier- en skeletaandoeningen om te gaan. Zij wijzen er evenwel op dat de huidige wetenschappelijke kennis al genoeg informatie verstrekt om te helpen bij het identificeren en beschermen van de werknemers die het grootste risico lopen.

Op Europees niveau pleiten zij voor een benadering die voortbouwt op de principes die al zijn erkend in de EU-wetgeving inzake risicobeoordeling, toezicht op de gezondheid, informatie en opleiding voor werknemers, ergonomische werksystemen en preventie van vermoeidheid.

In zijn commentaar op de publicatie zei dr. Patrick Levy, medisch adviseur van de Groupe Rhodia en voorzitter van de ad hoc-groep voor spier- en skeletaandoeningen van het Raadgevend Comité van de Europese Commissie in Luxemburg voor veiligheid, hygiëne en gezondheid op het werk: *Het verslag van het Agentschap heeft de ad hoc-groep een uitstekende basis geleverd voor de ontwikkeling van haar denkwijze over wat als een uiterst belangrijk aspect van gezondheid op het werk kan worden gezien. De begrijpelijkheid van het verslag maakt het tot een interessant instrument voor iedereen die is geïnteresseerd in de ontwikkeling en bevordering van preventieve oplossingen voor Europa's MSD-probleem.*

Het volgende onderzoeksinformatieverslag van het Agentschap zal het thema van arbeidsgebonden stress behandelen. *Onderzoeksinformatieprojecten zoals deze maken een belangrijk onderdeel uit van de portefeuille van het Agentschap, aldus Hans-Horst Konkolewsky, directeur van het Agentschap. Ons doel is om allesomvattende en toegankelijke verslagen te verstrekken die besluitvormers op Europees niveau en in de lidstaten kunnen helpen nieuwe preventieve strategieën te beoordelen en zo nodig te ontwikkelen om de meest urgente problemen van dit moment met betrekking tot veiligheid en gezondheid op het werk op te lossen.*

GOEDE PRAKTIJKEN BIJ VEILIGHEID EN GEZONDHEID

De drie thematische centra voor goede praktijken bij spier- en skeletaandoeningen, arbeidsgebonden stress en gevaarlijke stoffen, hebben zich tijdens het jaar gericht op het verzamelen van gegevens.

In oktober sloegen de twee thematische centra voor arbeidsgebonden stress en onderzoek de handen ineen om in Kopenhagen een workshop te organiseren over goede praktijken en onderzoek met betrekking tot arbeidsgebonden stress. Momenteel wordt een verslag opgesteld.

De thematische netwerkgroep voor goede praktijken heeft in 1999 ook een subgroep opgericht om het Agentschap te adviseren over hoe het best via zijn website informatie kan worden verstrekt over de bouwsector, gezien de hoge prioriteit van deze sector voor OSH. Op advies van de subgroep zijn er extra pagina's toegevoegd aan de website die snelle toegang tot verbindingen verlenen, zowel binnen als buiten Europa, met betrekking tot veiligheid en gezondheid in de bouwsector.

3.

OVERDRACHT BOODSCHAP INZAKE VEILIGHEID EN GEZONDHEID

j
a
a
r
v
e
r
s
i
a
g

Omdat de portefeuille met activiteiten van het Agentschap zich blijft uitbreiden, wordt effectieve communicatie met de doelgroepen nog belangrijker. Een geïntegreerde benadering - met publicaties, websites, video's, exposities, betrekkingen met de media, presentaties en briefings - vormt de basis voor de communicatiestrategie van het Agentschap.

In 1999 ging het Agentschap verder met het ontplooiën van een aantal initiatieven op communicatiegebied, maar ondernam ook stappen om zijn capaciteit op dit gebied uit te breiden.

DE WEBSITE VAN HET AGENTSCHAP – EEN UNIEKE BRON

De website van het Agentschap heeft in 1999 een aanzienlijke ontwikkeling ondergaan en was gedurende de laatste drie maanden van het jaar het middelpunt van een lanceringscampagne in heel Europa.

De site, die in feite bestaat uit de eigen site van het Agentschap en ongeveer vijftien, door de knooppunten beheerde nationale sites, vormt nu een unieke multinationale en meertalige on-linebron voor zowel ARBO-deskundigen als de geïnteresseerde burgers. Naast het geven van een overzicht van de rol, activiteiten en publicaties van het Agentschap, stelt een nieuwe navigatiestructuur bezoekers in staat om direct toegang te krijgen tot informatie op Europees niveau en op nationaal niveau. Europese wetgeving is in alle officiële Gemeenschapstalen beschikbaar en bijna dagelijks wordt de inhoud geactualiseerd. Doel is toegang te verlenen tot een encyclopedische hoeveelheid informatie over veiligheid en gezondheid op het werk.

In de loop van het jaar hebben we voor het dagelijks beheer van onze activiteiten ook de rol van het Internet en andere elektronische communicatiekanalen vergroot. Het Agentschap en zijn knooppunten hebben nauw samengewerkt met het Internet Expert Institute bij de ontwikkeling van nieuwe toepassingen voor de publicatie van verschillende soorten on-line-informatie. Er zijn vergevorderde plannen voor de introductie in 2000 van Extranetdiensten voor de raad van bestuur van het Agentschap en voor netwerkpartners.

UW LINK NAAR VEILIGHEID EN GEZONDHEID OP HET WERK - HTTP://OSHA.EU.INT

Sinds de lancering van de nieuwe website van het Agentschap in oktober 1999 zijn Europese burgers nog slechts één klik met de muis verwijderd van een overvloed aan on-line-informatie over veiligheid en gezondheid op het werk.

Op een aantal lanceringsevenementen die overal in Europa plaatsvonden ter propagering van de nieuwe website, prees de directeur van het Agentschap, Hans-Horst Konkolewsky, onomwonden de steun die het project had gekregen van het netwerk van knooppunten van het Agentschap. *De lancering van de website is een grote stap in de richting van veilig en gezond werk in Europa. Samen met alle lidstaten hebben we een unieke informatiebron voor veiligheid en gezondheid gecreëerd. Ons doel is meer bekendheid te geven aan gezondheid en veiligheid in heel Europa en verbeteringen op dit gebied te stimuleren en te ondersteunen.*

Hoewel niemand die de site bezoekt het zich waarschijnlijk zal realiseren, is <http://osha.eu.int> in feite een virtueel netwerk van meer dan 15 websites, die worden beheerd en geactualiseerd door het Agentschap en zijn knooppunten. Het bereiken van overeenstemming over een gemeenschappelijke structuur was op zich al een grote prestatie, maar de tijdige invulling van de inhoud vóór de lancering in de herfst was het resultaat van echte pan-Europese samenwerking.

De site biedt niet alleen een overzicht van het Agentschap en zijn activiteiten, maar verstrekt ook informatie over wetgeving, goede praktijken, onderzoek, statistische gegevens, systemen, nieuws en evenementen en opleiding. Bovendien wordt er informatie toegevoegd over richtsnoeren en normen op het gebied van veiligheid en gezondheid en over specifieke onderwerpen die als onderdeel van de informatieprojecten van het Agentschap aan bod komen.

Een unieke navigatiestructuur betekent dat bezoekers met slechts één klik met de muis toegang krijgen tot informatie op Europees en nationaal niveau.

Ondertussen ontwikkelt het web zich constant en heeft het Agentschap talloze plannen voor verdere uitbreidingen en ontwikkelingen. Feedback van gebruikers die de website voor het eerst raadplegen en het feit dat verschillende EVA-landen en kandidaat-lidstaten van de EU hebben aangegeven aan het project te willen deelnemen, duiden erop dat het Agentschap op de goede weg is.

MEER BEKENDHEID VERWERVEN BIJ ARBO-DESKUNDIGEN

Als relatief jonge organisatie ondernam het Agentschap in 1999 extra stappen om ervoor te zorgen dat het Agentschap in kringen van ARBO-deskundigen duidelijker contouren kreeg. Een van deze stappen was de publicatie van een aantal gerichte persberichten. Ook werd ervoor gezorgd dat het Agentschap op Europa's belangrijkste ARBO-conferenties en -exposities vertegenwoordigd was. Zo was er onder de 50.000 bezoekers aanzienlijke belangstelling voor de stand van het Agentschap op het *A+A International Safety and Health Fair and Congress* (veiligheids- en gezondheidsbeurs en -congres) in Düsseldorf, Duitsland. Ook de speciale workshop van het Agentschap, die tijdens hetzelfde evenement plaatsvond en die samen met ons Duits knooppunt werd georganiseerd trok veel aandacht.

TWEELEDIGE AANPAK VAN PUBLICATIES

In 1999 publiceerden en verspreidden we nog twee uitgaven van de nieuwsbrief van ons Agentschap en gingen we van start met ons tijdschrift, met een speciaal nummer dat was gericht op kosten/batenanalyse op het gebied van OSH. We publiceerden ook de eerste in een reeks van onderzoeksinformatieverslagen en introduceerden een nieuwe serie 'fact sheets', in elf talen, over specifieke activiteiten van het Agentschap. In 2000 zijn we voornemens om verder te gaan met de ontwikkeling van onze tweeledige aanpak van publicaties, waarbij we

gedrukte en elektronische versies verder integreren en rekening houden met de resultaten van een onderzoek naar informatiebehoeften van gebruikers.

MEDIA EN PUBLIC RELATIONS

Het Agentschap is gehoor blijven geven aan een groeiend aantal verzoeken om informatie van journalisten, de ARBO-gemeenschap, ondernemingen en het publiek. Bovendien hebben we ook een proactieve rol op ons genomen, in samenwerking met ons netwerk van nationale redacteurs, zowel waar het gaat om de uitbouw van onze betrekkingen met de media, de publicatie van nieuwsberichten en de organisatie van persconferenties gedurende het jaar, als de promotie van de conferentie in Bilbao.

Een van de verzoeken om informatie betrof dat van het Ierse knooppunt om gegevens te verzamelen over de middelen waarover lidstaten beschikken om een ARBO-inspectie uit te voeren. Door gebruik te maken van zijn informatienetwerk kon het Agentschap deze informatie verzamelen en binnen enkele maanden in zijn nieuwsbrief plaatsen. Ook het verzoek om informatie van het Nederlands knooppunt met betrekking tot nationaal beleid inzake Repetitive Strain Injuries zal begin 2000 resulteren in de publicatie van een samenvattend verslag.

Op verzoek van de Europese Commissie heeft het Agentschap een speciaal element in zijn website opgenomen over de veiligheids- en gezondheidsgevolgen van de millenniumbug.

OPENSTELLING VOOR EEN BREDER PUBLIEK

Het Agentschap heeft het besluit van de Europese Commissie toegejuicht om de verantwoordelijkheid voor het plannen en organiseren van de volgende in oktober 2000 te houden Europese Week voor veiligheid en gezondheid op het werk aan het Agentschap over te dragen. Dit biedt het Agentschap een uitstekende mogelijkheid om de ARBO-boodschap naar een nog breder publiek uit te dragen. Met de planning van de Week werd in 1999 begonnen, toen de raad van bestuur het besluit nam om zich in 2000 te richten op de preventie van met het werk samenhangende spier- en skeletaandoeningen, met name rugpijn. In aansluiting op het besluit van het Europees Parlement om voor het Agentschap een extra budget beschikbaar te stellen voor de Week, is er een oproep tot het indienen van voorstellen gepubliceerd. Het Agentschap zal nauw samenwerken met het Portugese en Franse voorzitterschap en met zijn eigen informatienetwerk om bekendheid te geven aan de activiteiten van de Week, waaronder werkbijeenkomsten, workshops, 'roadshows' alsmede wedstrijden om oplossingen voor goede praktijken aan te dragen.

4.

DE RAAD VAN
EEN TEAM WAARIN
GROEPEN ZIJN

BESTUUR VAN HET AGENTSCHAP –
ALLE BELANGRIJKE
VERTEGENWOORDIGD

De raad van bestuur, waarin alle belangrijkste belanghebbende groeperingen zijn vertegenwoordigd, bepaalt de beleidsdoelen van het Agentschap en is verantwoordelijk voor de besluiten over de gedetailleerde strategie die nodig is om de doelstellingen van het Agentschap te realiseren. Het Bureau, met vertegenwoordigers van elke belangengroep, houdt toezicht op de uitvoering van de strategie.

De raad van bestuur bestaat uit de belangrijkste partners die betrokken zijn bij de besluitvorming in Europa inzake veiligheid en gezondheid op het werk. De regeringen van de lidstaten worden door 15 leden vertegenwoordigd, 15 leden vertegenwoordigen werkgeversorganisaties en 15 leden vertegenwoordigen de werknemersorganisaties, en drie leden vertegenwoordigen de Europese Commissie. In 1999 is de raad tweemaal bijeengekomen, in maart en in november. Het Bureau, dat bestaat uit één lid en één waarnemer van elke belangengroep alsmede twee vertegenwoordigers van de Commissie en één van de Spaanse regering, zorgt voor de continuïteit tussen bijeenkomsten van de raad. Het Bureau is in 1999 vier keer bijeengekomen.

EEN ACTIEVE BETROKKENHEID

Gebleken is dat werkbijeenkomsten die aan de vergadering van de raad van bestuur voorafgaan een effectieve manier zijn om te zorgen voor een doeltreffende communicatie tussen de leden van de raad en de andere hoofdrolspelers in het informatienetwerk van het Agentschap, de nationale knooppunten. In maart zorgde een breed opgezette, aan de vergadering van de raad van bestuur voorafgaande discussie over de vraag hoe het netwerk van het agentschap zich tot dusver had ontwikkeld, voor een waardevol uitgangspunt voor de belangrijke herbeoordeling door de raad van de gemeenschappelijke strategie van het Agentschap later dat jaar, hetgeen resulteerde in de voltooiing van een nieuw beleidsdocument in december 1999.

In 1999 zijn de leden van de raad van bestuur, overeenkomstig hun in 1998 genomen besluit, een actievere rol gaan spelen in andere activiteiten van het Agentschap. Ze waren bijvoorbeeld actief bij de beoordeling van de thematische centra en in november nam de raad van bestuur het besluit dat de contracten met alle vier de thematische centra voor nog eens 12 maanden zouden worden verlengd.

Andere besluiten die in de loop van het jaar werden genomen waren onder meer de goedkeuring van de begroting en het werkprogramma voor 2000 van het Agentschap, de overeenkomst dat het Agentschap de Europese Week 2000 voor veiligheid en gezondheid zou gaan leiden en dat het Agentschap van start zou gaan

met de ontwikkeling van een nieuw extranetsysteem ter verbetering van de communicatie tussen het Agentschap en zijn netwerk.

In november koos de raad van bestuur Richard Clifton, vertegenwoordiger van de regering van het Verenigd Koninkrijk, tot nieuwe voorzitter voor de periode van een jaar. Hij vervangt Marcel Wilders, vertegenwoordiger van de Nederlandse werknemers.

HET WERKPROGRAMMA 2000

Tijdens de vergadering van de raad van bestuur in november werd door de raad van bestuur overeenstemming bereikt over het werkprogramma 2000. Het werkprogramma omvat plannen voor de publicatie van een aantal verslagen over thema's die variëren van de organisatie van ARBO-campagnes en ARBO-kwesties bij onderaannesteding, plaatsing van opdrachten en marketing tot het verband tussen veiligheid en gezondheid en inzetbaarheid.

Tot de nieuwe thema's die in 2000 de prioriteit zullen krijgen, behoren het werken aan het sociaal-economisch effect van met werk samenhangende spier- en skeletaandoeningen, ARBO-beheersystemen en de ontwikkeling van een informatiesysteem voor goede praktijken voor de gezondheidszorgsector, het eerste 'sectorproject' dat door het Agentschap wordt uitgevoerd. De evenementen van de "Europese Week 2000", die betrekking hebben op spier- en skeletaandoeningen en rugpijn, zullen nog een belangrijke activiteit zijn in oktober 2000. De evenementen zullen door het Agentschap worden gecoördineerd. In november 2000 zal in Bilbao het slotevenement met een speciale prijsuitreiking plaatsvinden.

g
e
—
s
r
e
v
r
e
e
j

5. ADMINISTRATIEVE ACTIVITEITEN

Tijdens de eerste jaren van zijn bestaan concentreerde het Agentschap zich op de ontwikkeling van effectief en efficiënt financieel beheer, IT en personeelsbeleid. In 1999 is deze ontwikkeling met succes afgerond en het Agentschap is nu volledig operationeel.

INFRASTRUCTUUR EN ALGEMENE DIENSTEN

Het Agentschap heeft nu een vaste zetel in het pand aan de Gran Via 33 te Bilbao. In de loop van het jaar zijn een aantal nieuwe personeelsleden aangeworven om de operationele en communicatieve capaciteiten van het Agentschap te vergroten en het Agentschap heeft de noodzakelijke investeringen gedaan in de infrastructuur om er zeker van te zijn dat het voldoende technische steun heeft voor zijn activiteiten.

Om te voldoen aan de communautaire bepalingen voor het toewijzen van contracten is het Raadgevend comité voor aankopen en contracten van het Agentschap in 1999 zes maal bijeengekomen om alle contracten waarmee kosten van meer dan 46.000 euro zijn gemoeid, te beoordelen en hierover advies uit te brengen.

SYSTEEM VOOR FINANCIEEL BEHEER

Het Agentschap heeft in 1999 het systeem voor financieel beheer verder verbeterd door de algemene rekeningen te actualiseren met behulp van CUBIC als grootboek. In samenwerking met andere agentschappen, heeft het Agentschap, bij wijze van proef, een geïntegreerd computersysteem voor budgettair en financieel beheer, S12, geïnstalleerd en gedraaid.

De Rekenkamer heeft de financiële staten van 1998 van het Agentschap gecontroleerd en heeft geconcludeerd dat “de jaarrekening van het per 31 december 1998 afgesloten begrotingsjaar betrouwbaar is en dat de onderliggende verrichtingen over het geheel genomen wettig en regelmatig zijn.”

Wat betreft de begroting voor 1999 van het Agentschap (6,68 miljoen euro) zijn voor 95% verplichtingen aangegaan. De bronnen van inkomsten bestaan in een subsidie van de Europese Gemeenschap, ten bedrage van 6,5 miljoen euro en een bijdrage van de Baskische regionale regering en de Diputación Biskaje van respectievelijk 20 miljoen peseta's en 10 miljoen peseta's, voor de huur van het pand in Bilbao. De begroting is gepubliceerd in het Publicatieblad (PB L 309 van 3.12.1999) en op de website van het Agentschap. Aan het

einde van het jaar werd een aanvullende begroting van iets meer dan 0,9 miljoen euro goedgekeurd, hoofdzakelijk voor de financiering van de organisatie en de verwezenlijking van de Europese Week 2000 voor veiligheid en gezondheid.

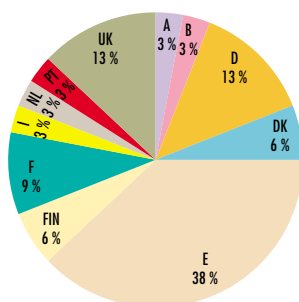
Titel	Bedrag (euro)
I. Personeel	2 600 000
II. Gebouwen en materieel	980 202
III. Huishoudelijke uitgaven	4 045 025
TOTAAL	7 625 227

SYSTEEM VOOR PERSONEELSBEHEER

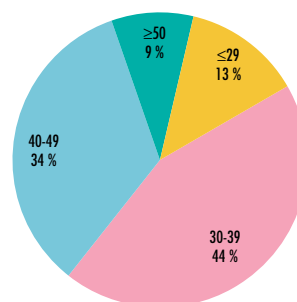
Het Agentschap heeft in 1999 de selectieprocedures voor de werving van nieuwe tijdelijke functionarissen en plaatselijke functionarissen overeenkomstig de regels en gebruiken van de Europese Unie afgerond. De personeelsstructuur is dientengevolge uitgebouwd en aan het eind van het jaar was de situatie als volgt:

Categorie	Aantal
Tijdelijke functionarissen	22 (10 A, 8 B, 4 C)
Gedetacheerde nationale deskundigen	1
Plaatselijke functionarissen	9
TOTAAL	32

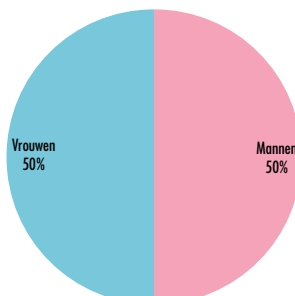
Nationaliteit	Aantal
A	1
B	1
D	4
DK	2
E	12
FIN	2
F	3
I	1
NL	1
P	1
UK	4
TOTAAL	32

Leeftijd	Aantal
≤29	4
30-39	14
40-49	11
≥50	3
TOTAAL	32

Geslacht	Aantal
Uomini	16
Donne	16
TOTAAL	32

j e e l v e r s l a g

Er is een comité voor veiligheid en gezondheid ingesteld om de uitvoering van een preventief actieprogramma te controleren. Bovendien zijn er, als onderdeel van het personeelsopleidingsprogramma van het Agentschap, voor alle personeelsleden intern cursussen georganiseerd, voornamelijk taalcursussen en cursussen op het gebied van IT, projectmanagement en het S12-systeem.

Na de aanbevelingen van de Europese ombudsman en de Europese Commissie heeft het Agentschap een besluit goedgekeurd over de 'bepalingen en voorwaarden voor intern onderzoek in het kader van fraudebestrijding' en de 'code voor goed administratief gedrag'.

IT-BEHEERSYSTEEM

De IT- en de communicatie-infrastructuur is verbeterd door de installatie van nieuwe telematicaverbindingen met de Europese Commissie (Europateam, SI2). Er is ook aanzienlijk meer IT-steun gekomen voor Oracle databases (Adonis, SI2 upgrade) en voor de Internetwerkzaamheden van het Agentschap. In de loop van het jaar werd ook een "rampenplan" uitgevoerd met het oog op een eventuele millenniumbug om er zeker van te zijn dat de informatiesystemen van het Agentschap allemaal millenniumproof waren.

J A A R V E R S L A G

1 9 9 9

B I J L A G E N

BIJLAGE 1.

LEDEN RAAD VAN BESTUUR 1999

De raad van bestuur van het Agentschap bestaat uit vertegenwoordigers van de regeringen van de 15 lidstaten, werkgevers- en werknemersorganisaties en drie vertegenwoordigers van de Europese Commissie. Daarnaast worden vier waarnemers uitgenodigd – twee van de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden en één vertegenwoordiger van respectievelijk ETUC en UNICE.

REGERINGEN

Land	Lid	Plaatsvervanger
Oostenrijk	Dhr. R. Finding	Dhr. G. Poinstingl
België	Dhr. M. Heselmans	Dhr. J.-M. de Coninck
Denemarken	Dhr. J. Andersen <i>In afwachting van een nieuwe benoeming</i>	Mevr. H. Ratsach
Finland	Dhr. M. Hurmalainen	Dhr. J. Kallio
Frankrijk	Dhr. M. Boissel	Mevr. J. Guigen
Duitsland	Dhr. A. Horst	Dr. K.-H. Grütte
Griekenland	Mevr. A. Kafetzopoulou	Mevr. M. Pissimissi
Ierland	Dhr. T. Walsh	Dr. S. Wood
Italië	Mevr. M.T. Ferraro	Mevr. G. Rocca
Luxemburg	Dhr. P. Weber	Mevr. M. Fisch
Portugal	Dhr. J.P. Sousa	Dhr. E.R. Leandro

Spanje	Dhr. F.J. González Fernández	Dhr. R. Martínez, de la Gándara
	<i>In afwachting van een nieuwe benoeming</i>	
Zweden	Mevr. H. Nilsson	Dhr. B. Barrefelt
	<i>In afwachting van een nieuwe benoeming</i>	
Nederland	Dhr. R. Laterveer	Dhr. H. Middelplaats
Verenigd Koninkrijk	Dhr. R. Clifton	Dhr. A.J. Lord
	<i>(Voorzitter nov. 1999-nov. 2000)</i>	

WERKGEVERS

Land	Lid	Plaatsvervanger
Oostenrijk	Mevr. C. Schweng	Dhr. H. Brauner
België	Dhr. A. Pelegrin	Dhr. K. de Meester
Denemarken	Dhr. T. Jepsen	Dhr. T. P. Nielsen
	<i>Vice-voorzitter</i>	
Finland	Dhr. J. Ahtela	Dhr. J. Forss
Frankrijk	Dr. P. Thillaud	Dr. P. Levy
Duitsland	Dhr. A. Gunkel	Dhr. K.C. Scheel
Griekenland	Dhr. E. Tsamoussopoulos	Dhr. E. Zimalis
Ierland	Dhr. T. Briscoe	Dhr. K. Enright
Italië	Dhr. F. Giusti	Dhr. M. Fregoso
Luxemburg	Dhr. M. Sauber	Dr. F. Metzler
Portugal	Dhr. M.M. Pena Costa	Dhr. J.L. Barroso
Spanje	Dhr. F. Muñoz Múgica	Dhr. F. Manzano Sanz
Zweden	Dhr. H. Frostling	Dhr. A. Lind
Nederland	Mevr. C.C. Frenkel	Dhr. J.J.H. Koning
Verenigd Koninkrijk	Dr. J. Asherson	Dr. D. White

WERKNEMERS

Land	Lid	Plaatsvervanger
Oostenrijk	Dhr. A. Heider	Mevr. R. Czeskleba
België	Mevr. C. Cypres	Dhr. H. Fonck
Denemarken	Dhr. J.T. Rasmussen	Dhr. J. Poulsen
Finland	Mevr. R. Perimäki-Dietrich	Mevr. R. Työläjärvi
Frankrijk	Dhr. M. Sedes	Dhr. M. Martin
Duitsland	Dhr. M. Angermaier	Dhr. R. Konstanty
Griekenland	Dhr. D. Politis	Dhr. S. Drivas
Ierland	Dhr. F. Whelan	Dhr. S. Cronin
Italië	Dhr. C. Stanzani	Mevr. L. Benedettini
Luxemburg	Dhr. A. Giardin	Dhr. M. Goerend
Portugal	Dhr. L.F. Do Nascimento Lopes	Dhr. J. Dionisio
Spanje	Mevr. M. Díaz	Dhr. A. Carcoba
Zweden	Dhr. B. Tengberg	Mevr. M. Breidensjö
Nederland	Dhr. M. Wilders (Voorzitter nov. 1998 – nov. 1999)	In afwachting van een nieuwe benoeming
Verenigd Koninkrijk	Mevr. A. Gibson	Dhr. O. Tudor

EUROPESE COMMISSIE

Lid	Plaatsvervanger
Dhr. A. Larsson <i>Directeur-generaal</i> <i>DG Werkgelegenheid en sociale zaken</i>	Dr. W.J. Hunter <i>Directeur</i> <i>DG Gezondheid en consumentenbescherming</i>
Dhr. M. Oostens <i>DG Werkgelegenheid en sociale zaken</i>	Dhr. J. P. Van Gheluwe <i>DG Ondernemingen</i>
Dhr. J. R. Biosca de Sagastuy <i>DG Werkgelegenheid en sociale zaken</i> <i>Vice-voorzitter</i>	Dr. E. Rother <i>DG Werkgelegenheid en sociale zaken</i>

WAARNEMERS

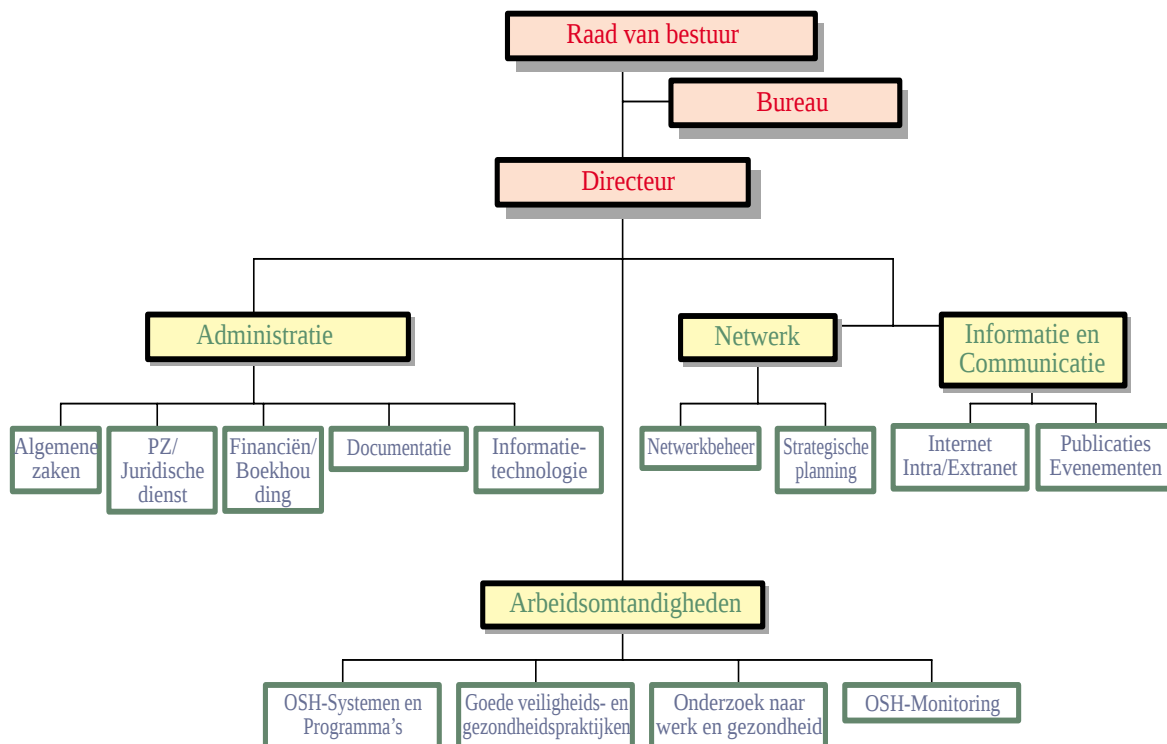
Lid	Plaatsvervanger
Dr. C. Purkiss <i>In afwachting van een nieuwe benoeming</i> <i>Europese Stichting tot verbetering van de levens- En arbeidsomstandigheden</i>	Dhr. E. Verborgh
Mevr. M. Valkonen <i>Voorzitter, Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden</i>	
Dhr. O. Richard <i>UNICE</i>	Mevr. V. Corman <i>CNPF</i>
Dhr. E. Carlsund <i>ETUC</i> <i>(In november 1999 vervangen door de heer M. Sapir, TUTB)</i>	

j
a
a
r
v
e
r
s
l
a
g

BIJLAGE 2.

ORGANIGRAM VAN HET
DE VEILIGHEID EN DE

EUROPEES AGENTSCHAP VOOR
GEZONDHEID OP HET WERK

DIRECTIE

Dhr. Hans-Horst KONKOLEWSKY (DK), directeur

Mevr. Irune ZABALA (ES), secretaresse

NETWERKSECRETARIAAT

Dhr. Finn Sheye (DK), netwerkbeheerder

Mevr. Françoise Murillo (F), netwerkbeheerder

Dhr. William Cockburn (UK), assistent-netwerkbeheerder

Mevr. Estibaliz Martinez (ES), secretaresse

Mevr. Dagmar Radler (D), secretaresse

EENHEID INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Dhr. Andrew Smith (UK), programmamanager

Dhr. Alun Jones (UK), informatiemanager

Mevr. Paola Piccarolo (IT), assistent-informatiemanager

Dhr. Teuvo Uusitalo (FI), assistent-manager Internet

Mevr. Lila Adib (F), assistent-manager Intranet en Extranet

Dhr. Antoine Sierra (F), publicatie- en financieel medewerker

Mevr. Maria José Urquidi (ES), secretaresse

EENHEID ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Dhr. Ulrich Riese (D), programmamanager
Dhr. Markku Aaltonen (FI), projectmanager
Dhr. Martin den Held (NL), projectmanager
Mevr. Christa Sedlatschek (A), projectmanager
Mevr. Anette Rückert (D), projectmanager
Dhr. Tim Tregenza (UK), projectmanager
Mevr. Sarah Copsey (UK), assistent-projectmanager
Dhr. Ingemar Sternerup (S), assistent-projectmanager
Dhr. Jens Engelhardt (D), financieel medewerker
Mevr. Monica Vega (ES), secretaresse
Mevr. Usua Uribe (ES), secretaresse

EENHEID ADMINISTRATIE

Dhr. Joan M. Pijuan (ES), hoofd Administratie
Dhr. Raúl Fresneña (ES), assistent IT-beheer
Mevr. Elena Ortega (ES), assistent Financieel beheer
Dhr. Paul Cladas (B), rekenplichtige
Dhr. Artur Cardoso Ferreira (P), ondergeschikt rekenplichtige
Mevr. Mari Carmen de la Cruz (ES), administratieve ondersteuning
Dhr. Roberto Gonzalez (ES), IT-medewerker
Mevr. Ana Dominguez (ES), documentalist
Mevr. Estibaliz Vidart (ES), secretaresse

BIJLAGE 4.

THEMATISCHE CENTRA

g
a
l
s
r
e
v
r
a
a
j

In de oprichtingsverordening van het Agentschap worden thematische centra omschreven als instellingen die met het Agentschap kunnen samenwerken met betrekking tot een aantal onderwerpen die van bijzonder belang zijn en die derhalve zouden kunnen fungeren als thematisch centrum van het netwerk. Toewijzing van deze centra geschiedt door de raad na een vergelijkend onderzoek en voor een bepaalde periode. De thematische centra zijn consortia van instellingen/organisaties van deskundigen – bestaande uit een centrale organisatie en verschillende partnerorganisaties uit verschillende lidstaten –, die het Agentschap helpen bij het uitvoeren van verschillende onderdelen van het werkprogramma. Tot nu toe heeft de raad vier thematische centra aangewezen: één houdt zich bezig met activiteiten vallend onder de algemene titel “onderzoek naar werk en gezondheid” en drie houden zich bezig met specifieke thema’s binnen het programma “goede veiligheids- en gezondheidspraktijken”,

THEMATISCH CENTRUM ONDERZOEK: WERK EN GEZONDHEID

CENTRALE ORGANISATIE:

INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHE ET DE SÉCURITÉ - INRS

Avenue de Bourgogne – B.P. 27

F-54501 Vandoeuvre Cedex

FRANKRIJK

PARTNERORGANISATIES:

TNO ARBEID

Polarisavenue 151

Postbus 718

NL-2130 AS Hoofddorp

NEDERLAND

NATIONAL INSTITUTE FOR WORKING LIFE (NIWL)

(Arbetslivsinstitutet)

Warfvinges väg 25

S-112 79 Stockholm

ZWEDEN

FINNISH INSTITUTE OF OCCUPATIONAL HEALTH (FIOH)

(Työterveyslaitos)

Topeliuksenkatu 41 a A

FIN-00250 Helsinki

FINLAND

HEALTH AND SAFETY LABORATORY (HSL)*Broad Lane**S3 7HQ Sheffield**VERENIGD KONINKRIJK***NATIONAL INSTITUTE OF OCCUPATIONAL HEALTH (NIOH)***(Arbejdsmiljøinstituttet - AMI)**Lersø Parkallé 105**DK-2100 København**DENEMARKEN***INSTITUT POUR LA PRÉVENTION, LA PROTECTION ET LE BIEN-ÊTRE AU TRAVAIL (PREVENT)***Rue Gachard 88 - Bte. 4**B-1050 Brussel**BELGIË***BUNDESANSTALT FÜR ARBEITSSCHUTZ UND ARBEITSMEDIZIN - BAUA***Friedrich-Henkel-Weg 1-25**D-44149 Dortmund**DUITSLAND***BERUFGSGENOSSENSCHAFTLICHES INSTITUT FÜR ARBEITSSICHERHEIT (BIA)***Alte Heerstrasse 111**D-53757 Sankt Augustin**DUITSLAND***INSTITUTO NACIONAL DE SEGURIDAD E HIGIENE EN EL TRABAJO – INSHT***Torre Laguna 73**E-28027 Madrid**SPANJE*

CENTRALE ORGANISATIE:

INSTITUTE OF WORK, HEALTH AND ORGANISATIONS (I-WHO)

University of Nottingham Business School

Jubilee Campus, Wollaton Road

Nottingham NG8 1BB

VERENIGD KONINKRIJK

PARTNERORGANISATIES:

FINNISH INSTITUTE OF OCCUPATIONAL HEALTH (FIOH)

(Työterveyslaitos)

Topeliuksenkatu 41 a A

FIN-00250 Helsinki

FINLAND

BUNDESANSTALT FÜR ARBEITSSCHUTZ UND ARBEITSMEDIZIN - BAUA

Friedrich-Henkel-Weg 1-25

D-44149 Dortmund

DUITSLAND

THEMATISCH CENTRUM
SPIER- EN

GOEDE PRAKTIJKEN:
SKELETAANDOENINGEN

j
a
a
r
v
e
r
s
l
a
g

CENTRALE ORGANISATIE:

Robens Centre for HealthF Ergonomics
EUROPEAN INSTITUTE FOR HEALTH AND MEDICAL SCIENCES
University of Surrey
Guildford, Surrey, GU2 5XH
VERENIGD KONINKRIJK

PARTNERORGANISATIES:

FINNISH INSTITUTE OF OCCUPATIONAL HEALTH (FIOH)
(Työterveyslaitos)
Topeliuksenkatu 41 a A
FIN-00250 Helsinki
FINLAND

TNO ARBEID
Polarisavenue 151
Postbus 718
NL-2130 AS Hoofddorp
NEDERLAND

THE INSTITUTION OF OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH (IOSH)
The Grange, Highfield Drive, Wigston,
Leicestershire, LE18 1NN
VERENIGD KONINKRIJK

CENTRALE ORGANISATIE:

FINNISH INSTITUTE OF OCCUPATIONAL HEALTH (FIOH)

(Työterveyslaitos)
Topeliuksenkatu 41 a A
FIN-00250 Helsinki
FINLAND

PARTNERORGANISATIES:

TNO CENTRAAL INSTITUUT VOOR VOEDINGSONDERZOEK

Postbus 360
NL-3700 AJ Zeist
NEDERLAND

FRAUNHOFER INSTITUTE FOR TOXICOLOGY AND AEROSOL RESEARCH

Nikolai-Fuchs-Strasse, 1
D-30625 Hannover
DUITSLAND

NATIONAL INSTITUTE FOR WORKING LIFE (NIWL)

(Arbetslivsinstitutet)
Ekelundsvägen 16
S-171 84 Solna
ZWEDEN

KOOPERATIONSSTELLE HAMBURG

(Kooperationsstelle Hamburg)
Besenbinderhof 60
D-20097 Hamburg
DUITSLAND

BIJLAGE **5.**

OVERZICHT ACTIVITEITEN NETWERK FOCAL POINTS IN 1999

j
a
a
r
v
e
r
s
l
a
g

Lidstaat	Netwerk- partners	Sociale partners netwerk	Netwerk-bijeenkomsten
Oostenrijk	12	2	4
België	15	4	5
Denemarken	22	11	4
Finland	20	8	6
Frankrijk	18	9	7
Duitsland	8	2	4
Griekenland	13	1	20
Ierland	15	8	1
Italië	76	23	4
Luxemburg	8	5	3
Nederland	16	3	2
Portugal	35	5	2
Spanje	35	6	0
Zweden	14	7	5
Verenigd Koninkrijk	58	4	1
Totaal	365	98	68

BIJLAGE 6.

DEELNAME AAN CONFERENTIES 1999

1. Futuro del Prevencionista en Riesgos Laborales. Valencia, Spanje, 24 februari 1999
2. Master en Integración Europea. University of the Basque Country, Bilbao, Spanje, 10 maart 1999
3. Occupational Health and Safety Management Systems, Dortmund, Duitsland, 18-19 maart 1999
4. Necesidades Formativas de la Empresa en Materia de Prevención de Riesgos Laborales, Vitoria, Spanje, 25 maart 1999
5. Trades Union Congress (TUC) Annual Safety Convention. London, Verenigd Koninkrijk, 8 April 1999
6. XVth World Congress on Occupational Safety and Health, Sao Paulo, Brazil, 12-16 april 1999
7. XI Congreso Nacional de Salud Laboral en la Administración Pública, Bilbao, Spanje, 28-30 april 1999
8. International Conference on Computer-Aided Ergonomics and Safety – CAES'99, Barcelona, Spanje, 19-21 mei 1999
9. Workplace Health Promotion Network Meeting, Bonn, Duitsland, 28-30 mei 1999
10. Advisory Council meeting of the International Social Security Association (ISSA). Luxemburg, 1 juni 1999
11. European Conference on “The Future of Working Conditions”. Dortmund, 8-9 juni 1999
12. Bijeenkomst Economisch en Sociaal Comité, Brussels 15 juni 1999
13. Colloque sur les troubles musculosquelettiques du membre supérieur – INRS, Parijs, 22 juni 1999
14. European Council on Health & Safety, Frankfurt, 23-24 juni 1999
15. Jornadas sobre Prevención de Riesgos Laborales. Córdoba, Spanje, 25-26 juni 1999
16. Third European Summer School on Public Health, Luxemburg, 29 juni 1999
17. Closing Conference – Exhibition ECSC Social Research, Luxemburg, 5-8 juli 1999

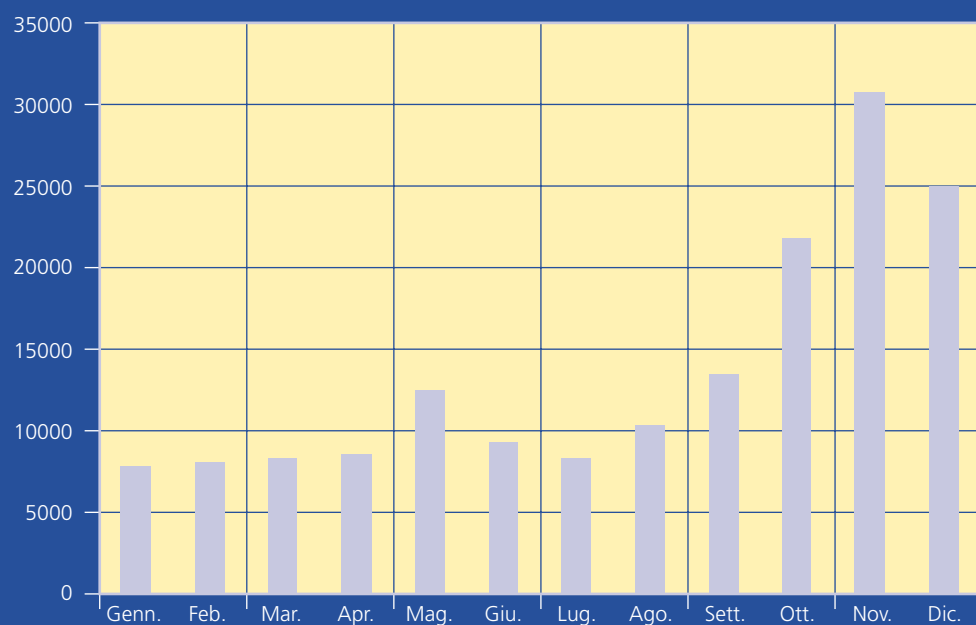
18. Congress-Exhibition “Interocupaci699”. Barcelona, Spanje, 8-11 juli 1999
19. Safety’99. Helsinki, 15-17 september 1999
20. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Finland (Helsinki), 16 september 1999
21. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Italië (Modena), 23 september 1999
22. I National Convention for OSH Responsibles, Modena, 23-24 september 1999
23. Europese Conferentie over “Veiligheid en gezondheid en arbeidsgeschiktheid”, Bilbao, 27-29 september 1999
24. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Griekenland (Athene), 30 september 1999 9
25. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Zweden (Stockholm), 8 oktober 1999 e
26. 100. Fachtagungen des Arbeitskreises Sicherheitstechnik, Wenen, 6-7 oktober 1999 l
27. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Spanje, (Madrid), 13 oktober 1999 s
28. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Nederland (Den Haag), 14 oktober 1999 r
29. Internationaal Symposium “Labour inspection in the face of new social and economic challenges in Europe”, Warschau, 20-21 oktober 1999 e
30. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Luxemburg, 28 oktober 1999 v
31. Congress A+A99 – Sicherheit + Gesundheit bei der Arbeit. Düsseldorf, 2-5 november 1999 r
32. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Duitsland (Düsseldorf), 5 november 1999 e
33. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Denemarken (Kopenhagen), 8 november 1999 j
34. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Ierland (Dublin), 11 november 1999
35. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in België (Brussel), 17 november 1999
36. Fifth Annual Meeting of the Baltic Sea Network, Berlijn, 18-19 november 1999
37. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in het Verenigd Koninkrijk (Londen), 19 november 1999
38. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Portugal (Lissabon), 26 november 1999
39. Vergadering Commissie Werkgelegenheid en sociale zaken van het Europees Parlement, Brussel, 29 november 1999
40. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Oostenrijk (Wenen), 30 november 1999
41. 1st European Congress about Drugs and Occupational Risk Prevention. Madrid, 1-3 december 1999
42. Manifestatie ter lancering van de nieuwe website van het Agentschap in Frankrijk (Dijon), 9 december 1999

BIJLAGE 7.

GEBRUIKMAKING WEBSITE
AANVRAGEN

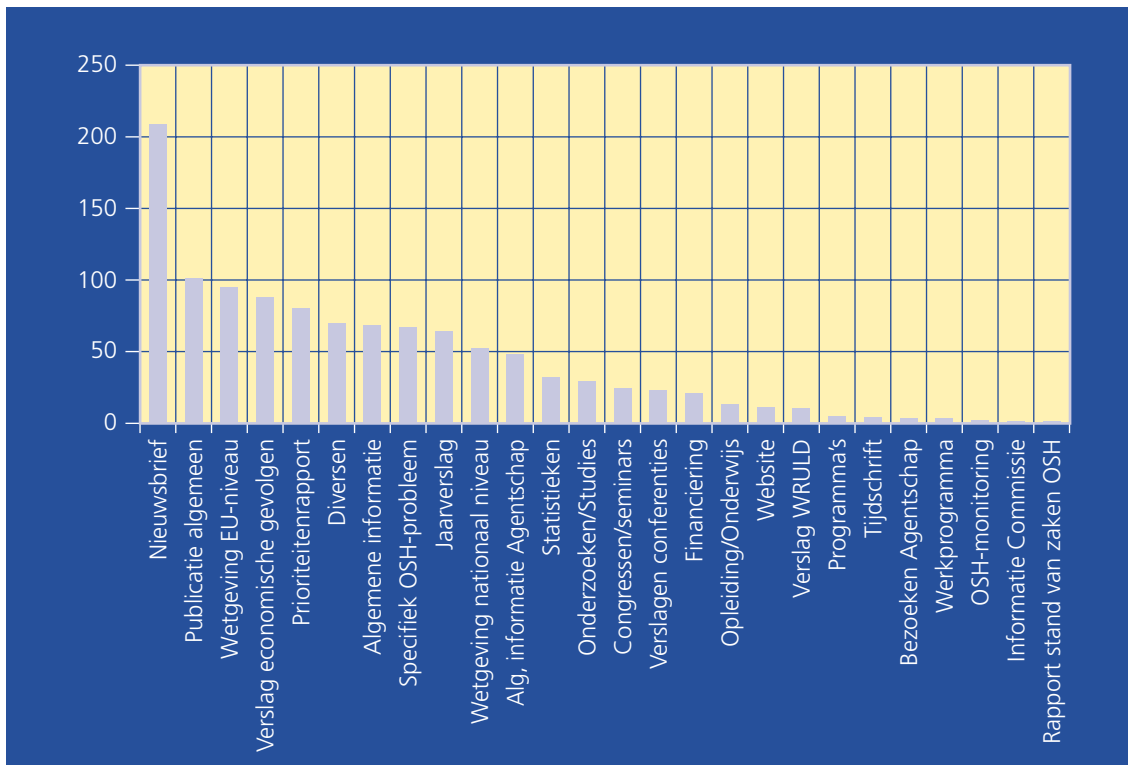
EN ONTVANGEN INFORMATIE-
IN 1999

MAANDELIJKS AANTAL GEBRUIKERSSESSIES

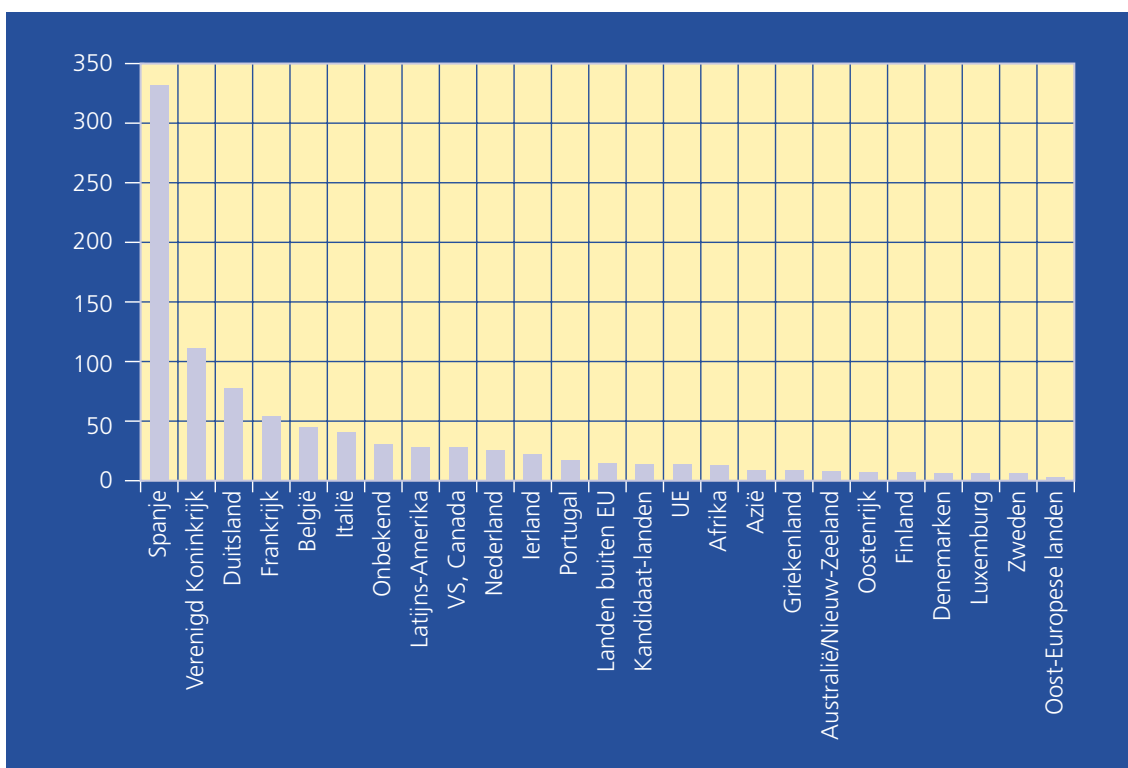
De statistieken voor de periode van januari tot augustus zijn voor de oude website (www.eu-osha.es). De statistieken voor de periode van september tot december zijn voor de nieuwe website (osha.eu.int), maar hebben enkel betrekking op de sites van het Agentschap en bevatten de gebruikerssessies niet die terug te vinden zijn op de sites van de 15 lidstaten die deel uitmaken van het OSH-netwerk.

VOOR DECEMBER '99 ONTVANGEN VERZOEKEN OM INLICHTINGEN (PER ONDERWERP)

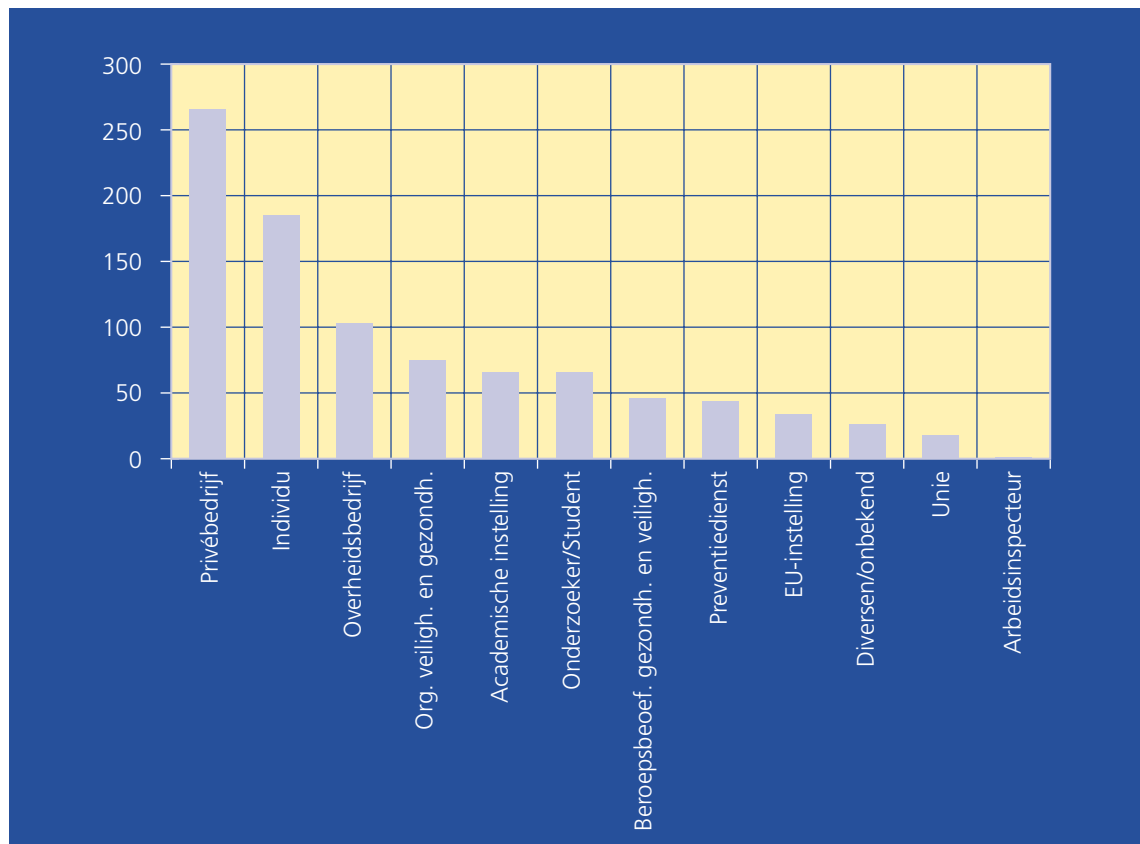

j a a r v e r s l a g

IN 1999 ONTVANGEN VERZOEKEN OM INLICHTINGEN (PER LAND)

IN 1999 ONTVANGEN VERZOEKEN OM INLICHTINGEN (PER VERZOEKER)

BIJLAGE 8. PUBLICATIES BETREFFENDE HET AGENTSCHAP

Behalve de website van het Agentschap <http://osha.eu.int>, die het voornaamste communicatiemiddel is, vervaardigt het Agentschap een reeks van verslagen, nieuwsbrieven, factsheets en tijdschriften. Deze zijn alle on line beschikbaar op de website van het Agentschap <http://agency.osha.eu.int/publications/>. In beperkte oplage zijn papieren versies verkrijgbaar bij het Publicatiebureau van de Europese Gemeenschappen EUR-OP in Luxemburg. (<http://eur-op.eu.int>), of bij de verkoopbureaus die op de laatste bladzijde van deze publicatie worden opgesomd (<http://eur-op.eu.int/general/en/s-ad.htm>)

IN-HOUSE PUBLICATIES

European Agency News

Nieuwsbrief van het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk die informatie bevat over het Agentschap, de Europese Unie, activiteiten op zowel internationaal niveau als op het niveau van de lidstaten op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk. Verschijnt ongeveer vier keer per jaar en telt 16-20 blz., A4-formaat. Beschikbaar in de elf officiële EU-talen op de website van het Agentschap alsmede in gedrukte vorm in het Engels, Frans, Duits en Spaans. Cat.nr. AS-AA-00-005 (EN-ES-FR-DE)-C.

Jaarverslag

Dit is een samenvatting van de door het Agentschap verrichte activiteiten. Het eerste jaarverslag werd gepubliceerd in 1996. Voornoemd verslag en de daaropvolgende jaarverslagen zijn beschikbaar op de website van het Agentschap alsmede in gedrukte vorm in het Engels, Frans, Duits en Spaans. Het jaarverslag 1999 is in alle elf officiële EU-talen vertaald. Cat.nrs. AS-05-97-656 (EN-ES-FR-DE)-C (1996), AS-15-98-003- (ES-DE-EN-FR)-C (1997), AS-22-99-434(EN-DE-FR-ES)-C (1998).

Jaarlijks werkprogramma

Sinds 1996 publiceert het Europees Agentschap jaarlijks zijn werkprogramma waarin de geplande activiteiten worden uiteengezet; een beknopte samenvatting van het werkprogramma wordt in het jaarverslag opgenomen als bijlage. Sinds 1998 is de volledige versie van deze werkprogramma's beschikbaar op de website van het Agentschap. Het werkprogramma voor 2000 is beschikbaar in alle elf officiële EU-talen op de homepage van het Agentschap en tevens als bijlage bij dit verslag.

Brochure en video van het Europees Agentschap

De brochure van het Agentschap beschrijft in het kort de voornaamste activiteiten van het Europees Agentschap; 8 blz., A4-formaat (beschikbaar in alle elf EU-talen). Het Agentschap heeft bovendien in 1999 een korte video geproduceerd 'Your link to Safety and Health at Work', die de informatie-activiteiten presenteert en die tevens dienst doet als snelle wegwijzer voor het unieke netwerk van OSH-websites.

Tijdschrift van het Europees Agentschap

In het eerste nummer van het nieuwe halfjaarlijkse tijdschrift wordt dieper ingegaan op evaluatiemethoden ter beoordeling van de rentabiliteit van maatregelen op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk. Het tijdschrift weegt op basis van bijdragen van de vakbonden, werkgeversorganisaties, overheidsinstanties en andere deskundigen de mogelijkheden en de beperkingen van methoden voor **kosten/batenanalyses** tegen elkaar af. Beschikbaar on line en in gedrukte vorm. Cat.nr. AS-25-99-617-(EN-FR-DE-ES)-C

Het tweede nummer richt zich op de veranderende wereldwereld (**Changing World of Work**) en de gevolgen daarvan voor de veiligheid en de gezondheid van werknemers. In een reeks artikelen worden nieuwe opkomende werksituaties alsmede de daaraan verbonden risico's en uitdagingen becommentarieerd door wetenschappers, industriëlen, vakbondsvertegenwoordigers en andere deskundigen. On line en in gedrukte vorm beschikbaar.

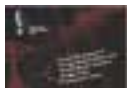
Cat.nr. TE-AA-00-002-EN-C

INFORMATIEVERSLAGEN EN FACTSHEETS

Prioriteiten en strategieën voor het beleid inzake veiligheid en gezondheid op het werk in de lidstaten van de Europese Unie

Een uitgebreid overzicht van de voornaamste prioriteiten en strategieën van de EU-lidstaten op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk; 75 blz., A4-formaat. Cat.nr. AS-09-97-470-(ES-DE-EL-EN-FR-IT-NL-PT)-C

Economische gevolgen van het beleid voor veiligheid en gezondheid op het werk in de lidstaten van de Europese Unie

Dit verslag geeft de resultaten weer van het tweede belangrijke informatieproject. Het biedt een overzicht van de wijze waarop economische factoren van invloed zijn op OSH-beleidsvorming in de EU (68 blz., A4-formaat, ISBN 92-828-2634-1), Cat.nr. AS-11-97-689-(ES-DE-EL-EN-FR-IT-NL-PT-FI-SV)-C

RSI in de lidstaten van de Europese Unie: De resultaten van een informatie-aanvraag

Dit korte verslag is gebaseerd op de resultaten van een vragenlijst die in 1999 in het kader van een onderzoek werd verspreid. Het onderzoek werd op verzoek van het Nederlandse Ministerie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid uitgevoerd teneinde na te gaan hoe de verschillende Europese landen het RSI-probleem definiëren en de omvang ervan meten; tevens werd beoogd informatie te verzamelen over de verschillende beleidslijnen en reeds genomen maatregelen om dit fenomeen te bestrijden; 32 blz., A4-formaat, (beschikbaar in het Engels). Cat.nr. AS-24-99-704-EN-C

Beroepsgebonden aandoeningen aan nek, schouders en armen

Dit verslag dat op verzoek van de Europese Commissie werd opgesteld, bevat relevante informatie uit talrijke informatiebronnen zoals o.a. contemporaine wetenschappelijke literatuur, de visies van een internationaal panel van wetenschappelijk deskundigen, huidige praktijken, vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties alsmede een aantal officiële instanties uit de lidstaten; 114 blz., A5-formaat (beschikbaar in het Engels). Cat.nr. AS-24-99-712-EN-C

Onderzoeksbehoeften en prioriteiten voor de toekomst op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk in de lidstaten van de Europese Unie

Op basis van in de lidstaten verzamelde informatie geeft dit verslag een samenvatting van de visies en het beleid betreffende de belangrijkste onderzoeksthema's voor de toekomst in Europa op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk. Psychosociale vraagstukken (in het bijzonder stress), ergonomie (met name het manueel hanteren) en chemische risicofactoren (voornamelijk kankerverwekkende stoffen en substitutiematerialen) blijken in het algemeen absoluut prioritair voor onderzoek in de toekomst; 56 blz., A5-formaat, (beschikbaar in het Engels). Cat.nr. TE-27-00-952-EN-C

Onderzoek inzake arbeidsgebonden stress

In dit door het Agentschap uitbestede rapport wordt het fenomeen stress geanalyseerd, zowel in het algemeen alsook meer toegespitst op de arbeidsomgeving; tevens wordt het effect van stress geëvalueerd, niet alleen op de individuele werknemer maar ook op de gezondheid en het functioneren van een organisatie als geheel, hetgeen aan stressmanagement een kostenbesparende dimensie geeft; 169 blz, A5, (beschikbaar in het Engels). Cat.nr. TE-28-00-882-EN-C

g
a
—
s
r
e
v
r
a
a
j

Factsheets van het Agentschap

In 1999 heeft het Agentschap een nieuwe reeks factsheets gelanceerd met beknopte informatie over diverse activiteiten. Deze zijn beschikbaar in alle elf officiële EU-talen:

- Facts 1 (Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk),
- Facts 2 (Website van het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk),
- Facts 3 (Beroepsgebonden aandoeningen van het bewegingsapparaat in Europa),
- Facts 4 (Preventie van beroepsgebonden aandoeningen van het bewegingsapparaat),
- Facts 5 (Beroepsgebonden aandoeningen aan nek, schouders en armen: samenvatting van het verslag van het Agentschap voor de veiligheid en gezondheid op het werk in Bilbao)

CONFERENTIEVERSLAGEN

Good Safety and Health-Good Business for Europe

Publicatie van de toespraken die tijdens de eerste door het Europees Agentschap georganiseerde conferentie op 15 september 1997 werden gehouden (50 blz., originele talen plus Engelse versie van alle voordrachten).

The Changing World of Work

Publicatie van de toespraken die tijdens de tweede door het Europees Agentschap georganiseerde conferentie op 19/21 oktober 1998 werden gehouden (144 blz., originele talen plus Engelse versie van alle voordrachten). Cat.nr. AS-23-99-580-EN-C

Safety and Health and Employability

Publicatie van de toespraken die tijdens de derde door het Europees Agentschap georganiseerde conferentie op 27/29 september 1999 werden gehouden, (112 blz., originele talen plus Engelse versie van alle voordrachten). Cat.nr. TE-27-00-823-EN-C

MATERIAAL VOORLICHTINGSCAMPAGNES

Lancering website Agentschap

Met de slogan 'De schakel naar veiligheid en gezondheid op het werk', werd een hoeveelheid promotiemateriaal vervaardigd, variërend van factsheets en een video tot muismatjes en antistressballetjes, met het doel meer bekendheid te geven aan het website-netwerk van het Agentschap dat in september 1999 werd gelanceerd.

Europese Week voor veiligheid en gezondheid op het werk 2000

Het Agentschap heeft een informatiepakket samengesteld bestaande uit posters, folders, factsheets en briefkaarten ter bevordering van de Europese Week 2000 en het thema van deze week, te weten de preventie van beroepsgebonden aandoeningen van het bewegingsapparaat.

g
e
l
s
r
e
v
r
a
a
j

BIJLAGE 9.

PERSBERICHTEN IN 1999

Rapport over het belang van de economische gevolgen van maatregelen voor veiligheid en gezondheid

(Brussel, 22 maart 1999)

Het millenniumprobleem en gezondheid en veiligheid

(Bilbao, 14 april 1999)

Toegenomen arbeidsgeschiktheid van de beroepsbevolking in Europa door goede voorwaarden op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk

(Bilbao, 23 september 1999)

De EU kan het zich niet langer veroorloven om oudere werknemers en werknemers met arbeidsgebonden gezondheidsproblemen uit te sluiten van de arbeidsmarkt

(Bilbao, 29 september 1999)

Europees Agentschap kiest nieuwe voorzitter van de raad van bestuur en geeft een overzicht van de prioriteiten voor het komende millennium

(Bilbao, 24 november 1999).

BIJLAGE **10.**

FINANCIËN EN BOEKHOUDING

j
a
e
r
v
e
r
s
i
e
g

Aan ommezijde vindt u de vergelijkende begrotingsoverzichten voor 1998 en 1999. Het inkomen van het Agentschap bestaat in een EG-subsidie en toelagen van de Spaanse regering, de regionale Baskische overheid en de provincie Vizcaya. Aan het eind van 1999 werd een aanvullende begroting van net iets meer dan 0,9 miljoen euro goedgekeurd, hoofdzakelijk ter financiering van de organisatie en van de Europese Week voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk 2000. Dit bedrag is overgeboekt naar het begrotingsjaar 2000.

ONTVANGSTEN	1998	1999
Subsidie Europese Gemeenschap	5.700.000	7.400.000
Overige subsidies	210.000	225.227
<i>Totaal ontvangsten</i>	<i>5.910.000</i>	<i>7.625.227*</i>

UITGAVEN	1998	1999
Titel I		
Personeel		
- salarissen en toelagen personeel	1.643.500	2.171.500
- overige personeelsuitgaven	466.500	428.500
<i>Totaal personeelsuitgaven</i>	<i>2.110.000</i>	<i>2.600.000</i>
Titel II		
Gebouwen en materieel	800.000	980.202
Titel III		
Vervaardiging operationele documenten en totstandbrenging informatienetwerk	500.000	500.000
Informatieverspreiding	710.000	810.025
Deelname aan congressen en openbare manifestaties alsmede bijdragen aan specifieke netwerkactiviteiten	35.000	805.000
Onderzoeken en pilot-projecten	800,000	870,000
Uitgaven i.v.m. vergaderingen	780,000	840,000
Vertaling van onderzoeksverslagen en werkdocumenten voor seminars, coördinatiebijeenkomsten, colloquia, enz.	175,000	220,000
<i>Totaal Titel III</i>	<i>3.000.000</i>	<i>4.045.025</i>

TOTAAL	5.910.000	7.625.227
---------------	------------------	------------------

(*) Inclusief 900.000 euro voor de Europese Week 2000. Dit bedrag is overgeboekt naar het begrotingsjaar 2000.

BIJLAGE 11.

WERKPROGRAMMA 2000

g
a
l
s
r
e
v
r
a
a
j

1. INLEIDING

1.1. Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2062/94 luidt de doelstelling van het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk als volgt:

“Het Agentschap heeft als doel de communautaire instanties, de lidstaten en de belanghebbende kringen alle dienstige technische, wetenschappelijke en economische informatie op het gebied van de veiligheid en de gezondheid op het werk te verstrekken, zulks om de verbetering van met name het arbeidsmilieu te bevorderen, teneinde de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te beschermen, zoals in het Verdrag en in de achtereenvolgende actieprogramma's inzake de veiligheid en gezondheid op het werk is bepaald.”

- 1.2. De activiteiten van het Agentschap worden vastgesteld door de raad van bestuur, waarbij uitgegaan wordt van het vierjarig rouleringsprogramma en een meer specifiek jaarlijks werkprogramma. Daar het van wezenlijk belang is dat het Agentschap zijn activiteiten zodanig programmeert en ontwikkelt dat daaruit de behoeften blijken van de belangrijkste gebruikersgroepen, is zowel met de standpunten van Europese instellingen als met die van andere belangrijke organisaties op het gebied van veiligheid en gezondheid alsmede van gebruikersgroepen rekening gehouden.
- 1.3. Op Europees niveau is met name aandacht besteed aan het Sociaal Actieprogramma 1998-2000 van de Commissie, het tussentijds verslag over het communautaire programma inzake veiligheid, hygiëne en gezondheid op het werk (1996-2000), en de prioriteiten die kenbaar gemaakt zijn door het Raadgevend Comité. Als onderdeel van een gezamenlijke inspanning van de Commissie, het Agentschap en de Dublin Foundation (Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden) zal bijzondere aandacht worden geschonken aan activiteiten die de prioritaire gebieden als genoemd in het tussentijds verslag van de Commissie kunnen ondersteunen. Dit werkprogramma geeft ook de discussies weer die gevoerd zijn over de te volgen strategie voor de toekomstige ontwikkeling van het Agentschap, d.w.z. in het nieuwe millennium.
- 1.4. Overeenkomstig de voornoemde verordening heeft het Agentschap de Europese Commissie en het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op het werk geraadpleegd, alvorens het definitieve versie voor te leggen aan de raad. Tevens is de Dublin Foundation geraadpleegd, zoals vastgelegd in het Memorandum of Understanding tussen de twee instellingen. De definitieve versie van het werkprogramma is met de raad besproken en in november 1999 door deze goedgekeurd.

- 1.5. Dit werkprogramma voor het jaar 2000 moet gezien worden in de context van het rouleringsprogramma 1997-2000 en de meerjarige activiteiten van het werkprogramma voor 1999. Het programma weerspiegelt enerzijds de behoefte aan verdere consolidatie van de organisatie en de activiteiten die in 1998 en 1999 uitgevoerd zijn, en anderzijds de behoefte aan nieuwe informatieactiviteiten om de formulering en implementatie van het veiligheids- en gezondheidsbeleid op communautair en lidstaatsniveau te ondersteunen en daaraan waarde toe te voegen.
- 1.6. De presentatie van geplande activiteiten is gesplitst in drie hoofdgebieden:
 - informatienetwerk – verbindingen opbouwen
 - informatiediensten – overbrengen van kennis
 - informatieprojecten – verzamelen van kennis.
- 1.7. Wat betreft de aan het Agentschap ter beschikking staande middelen: het werkprogramma is gebaseerd op een begroting van 6,880 MEUR¹.

2. INFORMATIE NETWERK – VERBINDINGEN OPBOUWEN

- 2.1. Voor de realisering van het doel van het Agentschap, namelijk de belangrijkste Europese informatiebron voor veiligheid en gezondheid op het werk te worden, die beschikbaar is op het Internet, is de verdere ontwikkeling van het informatienetwerk van het Agentschap en de actieve bijdrage van alle deelnemers daaraan van groot belang. Gedurende het jaar 2000 zal het Agentschap zich moeite blijven getroosten om juiste en actuele informatie te verstrekken en toegang te geven tot een gestaag groeiend kennisbestand op het gebied veiligheid en gezondheid.
- 2.2. Het Agentschap zal het consolidatieproces voortzetten en de nationale, Europese en internationale informatienetwerken stapsgewijs uitbreiden. Dit weerspiegelt de vastgestelde behoeften en prioriteiten betreffende de verzameling en verspreiding van gezondheids- en veiligheidsinformatie binnen de belangrijkste categorieën van de website van het Agentschap, te weten wetgeving, goede praktijken, onderzoek, statistieken, systemen en programma's, opleiding, publicaties, nieuws en evenementen, en thema's.
- 2.3. Op Europees niveau zal speciale aandacht geschonken worden aan de strategische samenwerking met de diensten van de Commissie (o.a.. DG Werkgelegenheid en sociale zaken, DG Onderzoek, DG Informatiemarkt, DG Ondernemingsbeleid en Eurostat) en andere EU-instellingen, waaronder de OPOCE (Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen), de Dublin Foundation en andere Agentschappen. Hoge prioriteit heeft verder de geleidelijke uitbreiding van het netwerk van het Agentschap naar de kandidaat-lidstaten. Dit zal geschieden volgens de beginselen in de Mededeling van de Commissie aan de Raad over de deelname van kandidaat-lidstaten aan communautaire programma's en in commissies en agentschappen. Daarnaast zullen de werkovereenkomsten met de EVA-landen met betrekking tot samenwerking op het gebied van websites en ten aanzien van de deelname in bepaalde projecten verder ontwikkeld worden overeenkomstig voornoemde verordening en de beginselen van de EER-overeenkomst. Tot slot zal de in 1999 begonnen samenwerking met de Europese normalisatie-instellingen voortgezet worden.
- 2.4. Op internationaal niveau zullen de netwerkverbindingen en de uitwisseling van informatie met de ILO, WHO, PAHO, IARC, OESO, WTO, ISSA en andere belangrijke organisaties die actief zijn op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk, verder ontwikkeld worden. Het creëren van verbindingen met veiligheids- en gezondheidsadministraties en informatieverstrekkers in derde wereldlanden zal in toenemende mate worden gecontinueerd, op basis van de vele belangrijke contacten die reeds tot stand gebracht zijn. Speciale aandacht zal worden geschonken aan de informatie-uitwisseling met de Verenigde Staten, zoals overeengekomen op de gezamenlijke conferentie van de EU en de VS in oktober 1998 in Luxemburg, en aan actieve deelname aan de voorbereiding van de volgende gezamenlijke conferentie in november 2000.

¹ Incl. een bijdrage van de Spaanse overheid en de Baskische autoriteiten ten bedrage van 0,180 MEUR voor de huur van het pand van het Agentschap. Een aanvullende 0,9 MEUR is van de begroting voor 1999 overgedragen ter financiering van de Europese Week.

- 2.5. Uitgaande van de contacten die het Agentschap onderhoudt met beroepsbeoefenaren op veiligheids- en gezondheidsgebied en met Europese netwerken van deskundigen en beroepsbeoefenaren, verwacht het een workshop/seminar te kunnen organiseren. Hierdoor kan de samenwerking met dergelijke netwerken worden verbeterd, met name wat de informatie-uitwisseling ten aanzien van goede veiligheids- en gezondheidspraktijken betreft.
- 2.6. Bovendien zal het Agentschap, indien nodig, samenwerken met organisatoren van bijeenkomsten zoals de Zweedse Work-Life 2000 workshops.
- 2.7. Het Agentschap zal zijn samenwerking met het knooppuntnetwerk ontwikkelen op basis van de conclusies en de follow-up van een aan de vergadering van de raad voorafgaand seminar dat gehouden werd in maart 1999. Tijdens dit seminar werd onder andere het driedelige karakter van de nationale knooppuntnetwerken benadrukt, het belang van goede communicatie en werkprocedures tussen het Agentschap en de knooppunten en het betrekken van knooppunten bij het besluitvormingsproces van het Agentschap. Verder zijn in samenwerking met de knooppunten voorstellen opgesteld voor een meer flexibele aanpak van de gegevensverzameling, die nu bestudeerd worden. In 2000 zullen de gespecialiseerde netwerken van het Agentschap, bestaande uit de thematische netwerkgroepen, de Internet-groep en de nationale groep van redacteuren, ook een belangrijke rol spelen bij het adviseren van het Agentschap over diens verschillende informatieactiviteiten, waaronder de taken die uitgevoerd worden door externe adviseurs.
- 2.8. De eerste vier de thematische centra van het Agentschap zijn opgericht na het besluit daartoe van de raad in november 1998. Over de voortzetting van de activiteiten van deze vier centra neemt de raad een beslissing op zijn vergadering in november, op basis van een beoordeling door het Agentschap, die tot stand gekomen is met hulp van een evaluatiecommissie. Bestaande regelingen kunnen verlengd worden met een jaar, wellicht met enkele noodzakelijke wijzigingen in de organisatie en taken van de huidige de thematische centra inzake goede veiligheids- en gezondheidspraktijken en inzake onderzoek naar werk en gezondheid. In dit werkprogramma worden geen voorstellen gedaan voor de oprichting van verdere thematische centra.
- 2.9. De op Internet gebaseerde netwerktechnologie van het Agentschap zal in de loop van 2000 verder verbeterd worden, met betere navigeer- en zoekfaciliteiten (index, sleutelwoorden etc.) en de implementatie van een uitgebreid plan voor intra- en extranetfaciliteiten ter ondersteuning van de communicatie binnen het netwerk. Daarnaast zal onderzoek gedaan worden naar promotie van informatiediensten van het Agentschap op Internet via systematische verbindingen met maatschappelijke informatiesystemen, zoals bibliotheken, scholen, openbare diensten etc., en via onderwerpgeïntereerde websites, alsmede telematica op het gebied van gezondheid en veiligheid. Wat de informatie-inhoud betreft, zullen de activiteiten van het Agentschap op het gebied van gegevensverzameling en koppeling met het Internet toenemen binnen de prioritaire gebieden van het werkprogramma.
- 2.10. Als onderdeel van een algehele evaluatie van het Agentschap in 2000/2001 zal zowel de netwerkstructuur van het Agentschap als de netwerktechnologie door iemand van buiten worden geëvalueerd.

3. INFORMATIEDIENSTEN – KENNISOVERDRACHT

- 3.1. Behalve de informatie die verstrekt wordt op de nieuwe website van het Agentschap krijgt ook de overdracht van informatie over gezondheids- en veiligheidskwesties naar de belangrijkste doelgroepen van het Agentschap via de volgende aanvullende informatiediensten prioriteit:
- Nieuwsinformatie
 - Bedrijfsinformatie
 - Projectinformatie
 - Informatie over evenementen
 - Europese Week 2000
 - Verzoeken om informatie

- 3.2. Om de kosten van publicaties van het Agentschap in de hand te houden, zullen deze in de toekomst met hulp van het OPOCE gemaakt worden. Voor gedrukte documenten die interessant zijn voor een breder publiek, zal een prijs- en distributiebeleid opgesteld worden. Deze documenten zullen tegen kostprijs aangeboden worden, maar een aantal exemplaren zal, als voorheen, gratis verspreid worden onder belangrijke netwerkpartners en belanghebbenden.
- 3.3. In het kader van Nieuwsinformatie zullen drie tot vier edities van de nieuwsbrief *News* uitgegeven worden waarin de meest recente ontwikkelingen op veiligheids- en gezondheidsgebied op lidstaat-, communautair en internationaal niveau aan bod komen. Daarnaast zullen twee edities van het *Magazine* van het Agentschap uitgegeven worden, die elk een belangrijk onderwerp op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk behandelen: voor 2000 zijn de onderwerpen 'Veiligheid en gezondheid alsmede inzetbaarheid' en 'spier- en skeletaandoeningen (MSD)'. *News* zal in alle elf officiële talen van de gemeenschap beschikbaar zijn op het Internet. Net als het *Magazine* zal *News* ook in vier talen in gedrukte vorm verkrijgbaar zijn (Duits, Engels, Frans en Spaans).
- 3.4. Bedrijfsinformatie omvat de productie en distributie van een nieuwe brochure van het Agentschap, het Jaarverslag 1999, meer gegevensbladen en folders, in alle elf talen en in gedrukt vorm en/of op Internet. Teneinde ervoor te zorgen dat alle evenementen en publicaties van het Agentschap voldoende media-aandacht krijgen zal een persbureau in elk van de lidstaten worden opgericht. De communicatiestrategie van het Agentschap zal worden herzien op basis van een evaluatie van de tevredenheid van gebruikers en van hun behoefte naar informatiediensten en -producten van het Agentschap (zie 5.3).
- 3.5. Informatiediensten voorziet de publicatie van 8 informatieprojecten, op Internet en in gedrukte vorm. Deze publicaties zullen opgesteld worden op basis van door het Agentschap verzamelde gegevens uit vier hoofdgebieden: goede praktijken, onderzoek, systemen en programma's en OSH-monitoring.
- 3.6. Wat de evenementendiensten betreft, is het Agentschap van plan om in verband met de Europese Week 2000 een grote veiligheids- en gezondheidsbijeenkomst te organiseren. Tijdens de voor november 2000 in Bilbao geplande bijeenkomst zou de uitreiking plaatsvinden van de eerste "Good Practice Awards", ter beloning van goede praktijken op het gebied van het voorkomen van spier- en skeletaandoeningen en rugklachten. Het Agentschap heeft contact opgenomen met het Franse voorzitterschap om mogelijke samenwerkingsvormen vast te stellen. In verband met de voorbereiding van een Europese Week 2001 zal, afhankelijk van de geplande evaluatie van de Week 2000 en de financiële vooruitzichten, een voorstel voorbereid worden voor de vergadering van de raad in februari 2000.

Tijdens het Portugese voorzitterschap zal het Agentschap tevens informatieactiviteiten ondersteunen die verband houden met een belangrijke veiligheids- en gezondheidsbijeenkomst over veiligheids- en gezondheidskwesties in wording die te maken hebben met organisatie van werk. Het Agentschap is van plan deel te nemen aan de "Birmingham Health and Safety Fair and Congress 2000", en een bijdrage te leveren aan de EU-vertegenwoordiging op de EXPO 2000 in Hannover. Het Agentschap zal een workshop/seminar voor beroepsbeoefenaren op het gebied van veiligheid en gezondheid medeorganiseren. Tevens is een seminar gepland voor niet-EU-partners. Of laatstgenoemde bijeenkomst doorgaat hangt echter af van de mededeling van de Commissie over de rol van agentschappen in het uitbreidingsproces en van aanvullende financiering.
- 3.7. Na goedkeuring door de begrotingscommissie van het Europees Parlement van de begrotingsoverdracht van EUR 914.000 (begroting van 1999) voor het voorstel van het Agentschap met betrekking tot de Europese Week 2000 zal het Agentschap een bewustmakingscampagne starten met betrekking tot het voorkomen van spier- en skeletaandoeningen (MSD), met speciale aandacht voor rugpijn. De organisatie van de Week draait om het promoten en meefinancieren van projecten op nationaal niveau rond dit thema. De helft van de financiële middelen zal aangewend worden voor goede praktijken in kleine en middelgrote bedrijven.

De voorbereiding van de Week begint in het najaar van 1999 en zal het gehele jaar 2000 voortduren. In oktober 2000 zullen dan in alle lidstaten evenementen plaatsvinden in het kader van de Europese Week. De Week zal in samenwerking met het Portugese voorzitterschap worden gelanceerd en zal half februari

in Lissabon plaatsvinden. Het Agentschap zal projectactiviteiten organiseren die verband houden met de Week (zie hoofdstuk 4), plus een belangrijk evenement in samenwerking met het Franse voorzitterschap (zie punt 3.6 hiervoor). De Europese Week is een jaarlijks terugkerend evenement en daarom dienen de voorbereidingen voor het jaar 2001 in de tweede helft van 2000 te beginnen, rekening houdend met de resultaten van een evaluatie van de Week 2000 en mits extra fondsen beschikbaar gesteld worden.

- 3.8. Een andere belangrijke informatiedienst die het Agentschap zal bieden houdt verband met verzoeken om informatie. Het Agentschap heeft een beleid ontwikkeld om dagelijks binnenkomende verzoeken met betrekking tot veiligheids- en gezondheidskwesties, afkomstig van verschillende organisaties en particulieren, routinematig af te handelen. Verdergaande informatieverzoeken van belanghebbenden van het Agentschap, d.w.z. de Commissie, de lidstaten en de sociale partners, worden verwerkt overeenkomstig een reeks van criteria die vastgesteld zijn door het Bureau en die passen binnen het begrotingskader.
- 3.9. Tenslotte zal een communicatiestrategie voor het Agentschap en diens netwerk worden ontwikkeld, op basis van onderzoek de behoeften van gebruikers en van hun tevredenheid over de huidige informatieproducten en -diensten van het Agentschap. Deze enquête zal deel uitmaken van de algehele evaluatie van het Agentschap in 2000/2001.

4. INFORMATIEPROJECTEN – KENNISONTWIKKELING

- 4.1. De levering van informatieprojecten die de vorming en implementatie van veiligheids- en gezondheidsbeleid op Europees en nationaal niveau ondersteunen en daaraan waarde toevoegen, zal een ander belangrijk streven van het Agentschap in 2000 zijn. De informatieprojecten van het Agentschap zullen georganiseerd worden met het oog op vier hoofdactiviteitsgebieden:
- OSH-monitoring
 - goede veiligheids- en gezondheidspraktijken
 - onderzoek naar werk en gezondheid
 - systemen en programma's op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk.
- 4.2. Binnen elk van deze activiteitengebieden zal, met hulp van de thematische centra en andere adviseurs, algemene informatie van Europese en internationale bronnen op het Internet worden gezet. Het Agentschap zal met een aantal lopende projectactiviteiten doorgaan die opgestart zijn als onderdeel van het werkprogramma van 1999. Verder zal het een aantal nieuwe projecten in gang zetten die in november voorgelegd zullen worden aan de raad. In het gedeelte dat volgt, wordt de informatie over lopende en nieuwe projecten voor elk hoofdgebied afzonderlijk gepresenteerd en uiteindelijk in een tabel samengevat.
- 4.3. Ten aanzien van voorstellen voor nieuwe projecten is het van belang te weten dat dergelijke activiteiten alleen gestart worden op roulerende basis daar de financiële middelen waarover het Agentschap in 2000 voor informatieprojecten kan beschikken, ten opzichte van 1999 nauwelijks toegenomen zijn. Dit betekent, voor elk gebied, dat nieuwe activiteiten pas zullen starten wanneer lopende projecten afgerond zijn. Op die manier zal de vraag naar fondsen, bijv. in verband met gegevensverzameling in de lidstaten, of in verband met de thematische centra, op een stabiel niveau gehouden worden binnen elke informatiecategorie. De nieuwe projecten zullen een aanzienlijk geringere impact hebben op de fondsen van het knooppuntnetwerk.
- 4.4. Behalve drie nieuwe initiatieven, t.w. focusprojecten inzake de OSH-situatie, OSH-management en bevordering van goede praktijken, zullen twee nieuwe categorieën voor thematische projecten ten uitvoer worden gelegd.

De eerste introduceert een *sectorale aanpak*, naar aanleiding van de suggestie om informatieprojecten uit te voeren met betrekking tot de gezondheidszorgsector. De tweede houdt verband met de *Europese Week 2000*, naar aanleiding van de suggestie om projecten die verband houden met de Week, binnen de informatiecategorie onderzoek, goede praktijken en systemen en programma's uit te voeren.

4.5. Het Agentschap is van plan een financieringsregeling op te zetten voor bijdragen van de knooppunten aan de geplande informatieactiviteiten. Deze zullen allemaal in nauwe samenwerking met de knooppunten gepland worden om overeenkomstig de uitkomsten van het seminar dat voor de vergadering van de raad plaatsvindt, te komen tot de meest geschikte werkorganisatie.

OSH-monitoring

4.6. Lopende projecten:

- Evaluatie van methoden en ontwikkeling van een model voor informatieverzameling in de toekomst over de situatie op OSH-gebied in de EU, met inbegrip van een gebruikersvriendelijke elektronische versie op Internet in samenwerking met de Commissie, Eurostat en de Dublin Foundation (1999-2000)".
- Verzameling van informatie/gegevens over de vermoedelijke gevolgen van OSH voor de inzetbaarheid van werknemers in de EU (1999-2000).

4.7. Nieuwe projecten:

- Evaluatie van het informatieproject van het Agentschap "Stand van zaken op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk in de Europese lidstaten": 2-4 focusverslagen, gebaseerd op de resultaten van het project "Stand van zaken op OSH-gebied" (2000-2001)².

Goede veiligheids- en gezondheidspraktijken

4.8. Lopende projecten:

- Organisatie van de verzameling van algemene gegevens over goede veiligheids- en gezondheidspraktijken, alsmede de verzameling van specifiekere gegevens, voorbereiding van statusrapporten en Internet-ontwikkelingen en actualisering van informatie met betrekking tot de volgende onderwerpen (1999-2000):
- vervanging van gevaarlijke stoffen (asbest en organische oplosmiddelen)
- arbeidsgebonden stress
- spier- en skeletaandoeningen (incl. hulp aan Europese Week 2000).

4.9. Nieuwe projecten:

- Ontwikkeling van een sectorgebonden informatiesysteem met betrekking tot "gezondheidszorg". Een OSH-informatiesysteem voor de gezondheidszorgsector dat ontwikkeld moet worden met de hulp van een externe organisatie en de thematische centra, op basis van de resultaten van een voorontwerp (2000-2001). Zie ook 4.11.
- Informatie over goede praktijken met betrekking tot controlemethoden voor een verminderd risico van blootstelling aan organische oplosmiddelen en asbest (zie 4.8 voor aanvullende informatie bij de lopende gegevensverzameling met betrekking tot substitutie) (2000).
- Bevordering van goede praktijken via drie nieuwe activiteiten:
 - in de eerste plaats oprichting van een e-mailnetwerk om de informatie-uitwisseling te ondersteunen tussen beroepsbeoefenaren en deskundigen op gezondheids- en veiligheidsgebied over goede praktijken op dit gebied.
 - In de tweede plaats de ontwikkeling van een strategie voor networking tussen grote gegevensbanken voor goede praktijken en verwante onderwerpen, die gebaseerd zijn op een analyse van en systematische links met bestaande gegevensbanken en een workshop met de managers van die gegevensbanken.
 - In de derde plaats een haalbaarheidsonderzoek naar de ontwikkeling en implementatie van een programma van het Agentschap voor het herkennen van goede praktijken/zelf-evaluatie, die de interesse van bedrijven, adviesbureaus etc. in de toepassing van goede praktijken kan vergroten.

De genoemde activiteiten zullen uitgevoerd worden met hulp van de thematische centra (2000).

² Onderwerpen waarover de raad in februari 2000 naar verwachting een besluit zal nemen, na afloop van een aan de raadsvergadering voorafgaande seminar over de resultaten van de Stand van zaken wat betreft OSH.

Onderzoek naar werk en gezondheid

4.10. Lopende projecten:

- Organisatie van de verzameling van algemene gegevens over onderzoek naar veiligheid en gezondheid alsmede de verzameling van specifiekere gegevens, voorbereiding van een statusrapport en Internet-ontwikkelingen en actualisering van bestaande informatie met betrekking tot de volgende onderwerpen (1999-2000):
 - arbeidsgebonden stress
 - spier- en skeletaandoeningen (incl. bijdrage aan Europese Week 2000)
 - de veranderende arbeidswereld
 - Opstelling van een definitief gezamenlijk document over toekomstige onderzoeksbehoeften en -prioriteiten op EU-niveau, gebaseerd op de studie naar de prioriteiten van de lidstaten en een onderzoeksseminar, uitgevoerd in 1999 (1999-2000).

4.11. Nieuwe projecten:

- Bijdrage aan de organisatie van de Europese Week 2000 met informatieactiviteiten over onderzoek naar spier- en skeletaandoeningen, met bijzondere aandacht voor rugpijn en rugletsels (aanvulling op het project over aandoeningen aan de nek en bovenste ledematen dat in 1999 zal worden afgerond). Uit te voeren met hulp van het thematische centrum (2000).
- Bijdrage aan het OSH-informatiesysteem voor de gezondheidszorgsector, met de hulp van het thematisch centrum inzake werk en gezondheid (2000-2001). Zie ook 4.9.

Systemen en programma's op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk

4.12. Lopende projecten:

- Nieuwe manieren om de veiligheid en gezondheid te verbeteren: OSH een onderwerp voor uitbesteding (verwerving) en marketing (1999-2000).
- OSH-campagnes: een inventarisatie van campagnes, vaststelling van succesfactoren en vaststelling van een model aan de hand waarvan campagnes kunnen worden georganiseerd (1999-2000).
- Veiligheid en gezondheid alsmede inzetbaarheid: onderzoek naar OSH-gerelateerde systemen en programma's in de lidstaten, die erop gericht zijn de inzetbaarheid van werknemers in de EU te vergroten (1999-2000)

4.13. Nieuwe projecten:

- Het gebruik van OSH-managementsystemen: onderzoek naar praktijken in de lidstaten en naar activiteiten op Europees en internationaal niveau (2000).
- Bijdrage aan de organisatie van de Europese Week 2000 met informatie over de socio-economische gevolgen van arbeidsgerelateerde spier- en skeletaandoeningen (2000).

Tabel 4 Informatieprojecten 2000

	OSH-monitoring	Goede praktijken	Onderzoek	Systemen en Programma's
Lopende projecten (1999 – 2000)	Evaluatie van de situatie op OSH-gebied	Vervanging van asbest en organische oplosmiddelen	Veranderende arbeidswereld	OSH bij uitbesteding en marketing
	Impact van OSH voor inzetbaarheid	Arbeidsgebonden stress	Arbeids-gebonden stress	OSH-campagnes
		Spier- en skelet-aandoeningen (EW) ³	Spier- en skelet-aandoeningen (EW)	OSH en inzetbaarheid
			Toekomstige onderzoeks-prioriteiten	

³ (EW) staat voor Europese Week 2000

OSH-monitoring		Goede praktijken	Onderzoek	Systemen en Programma's
Nieuwe projecten (2000 – 2001)	Focus-rapporten inzake situatie op OSH-gebied	Gezondheidszorgsector	Gezondheidszorgsector	OSH-management-systemen
		Asbest en organische oplosmiddelen (overige thema's)		Socio-economische gevolgen van spier- en skelet-aandoeningen (EW)
		Bevordering van goede praktijken		

5. OVERIGE ZAKEN VAN HET AGENTSCHAP

Management

5.1. Het Agentschap zal zijn beheersystemen op het gebied van financiën, personeel en IT blijven ontwikkelen overeenkomstig de algemene ontwikkelingen op EU-niveau en de specifieke behoeften van het Agentschap, bijv. naar aanleiding van het advies van de Rekenkamer en de financieel controleur. Daarnaast zal het Agentschap zich concentreren op de ontwikkeling van zijn project- en kwaliteitmanagementsystemen, als belangrijke instrumenten voor de juiste implementatie van zijn werkprogramma. Tot slot zal het Agentschap zijn beheer en organisatie ontwikkelen op basis van het concept van hoofdwaarden.

Huisvesting van Agentschap

5.2. Het Agentschap moet voor eind 2000 een besluit nemen ten aanzien van zijn definitieve huisvesting. Dan loopt het huidige huurcontract voor het pand aan de Gran Via 33 af (verlenging is mogelijk). In 2000 zal, in samenwerking met de Spaanse regering, de Baskische regering en de Diputación Foral de Vizcaya (bestuur van de provincie Vizcaya), een werkgroep opgericht worden die de alternatieven bestuderen en het besluit van de raad moet voorbereiden.

Evaluatie van het Agentschap

5.3. In 2000/2001 zal het Agentschap een externe evaluatie laten uitvoeren van de organisatie van het netwerk en de door het Agentschap geleverde diensten en producten. De evaluatie zal worden gebruikt ter beoordeling van de tot dusver (sinds september 1996) behaalde resultaten en als basis voor het bepalen van de richting die het Agentschap in de toekomst in zal (moeten) slaan. Dit onderzoek zal met name leiden tot aanbevelingen met betrekking tot een herziening van de communicatiestrategie, naar aanleiding van een evaluatie van de tevredenheid van gebruikers en hun behoeften. Het onderzoek zal bovendien zo ontworpen worden dat de Europese Commissie de resultaten zal kunnen gebruiken als achtergrondinformatie bij een wijziging van de oprichtingsverordening van het Agentschap.

Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk

Jaarverslag 1999

Luxemburg: Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen

2000 — 58 blz. — 21 x 29.7 cm

ISBN 92-828-9264-6

Prijs in Luxemburg (exclusief BTW): 8,50 EUR

BELGIQUE/BELGIË
Jean De Lannoy Avenue du Roi 202/Koningslaan 202 B-1190 Bruxelles/Brussel Tél. (32-2) 538 43 08 Fax (32-2) 538 08 41 E-mail: jean.de.lannoy@infoboard.be URL: http://www.jean-de-lannoy.be
La librairie européenne/De Europese Boekhandel Rue de la Loi 244/Wetstraat 244 B-1040 Bruxelles/Brussel Tél. (32-2) 295 26 39 Fax (32-2) 735 08 60 E-mail: mail@libeurop.be URL: http://www.libeurop.be
Moniteur belge/Belgisch Staatsblad Rue de Louvain 40-42/Leuvenseweg 40-42 B-1000 Bruxelles/Brussel Tél. (32-2) 552 22 11 Fax (32-2) 511 01 84
DANMARK
J. H. Schultz Information A/S Herstedvang 12 DK-2620 Albertslund Tlf. (45) 43 63 23 00 Fax (45) 43 63 19 69 E-mail: schultz@schultz.dk URL: http://www.schultz.dk
DEUTSCHLAND
Bundesanzeiger Verlag GmbH Vertriebsabteilung Amsterdamer Straße 192 D-50735 Köln Tel. (49-221) 97 66 80 Fax (49-221) 97 66 82 78 E-Mail: vertrieb@bundesanzeiger.de URL: http://www.bundesanzeiger.de
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
G. C. Eleftheroudakis SA International Bookstore Panepistimiou 17 GR-10564 Athina Tel. (30-1) 331 41 80/11/2/3/4/5 Fax (30-1) 323 98 21 E-mail: elebooks@netor.gr
ESPAÑA
Boletín Oficial del Estado Trafalgar, 27 E-28071 Madrid Tel. (34) 915 38 21 11 (Libros), 913 84 17 15 (Suscrip.) Fax (34) 915 38 21 21 (Libros), 913 84 17 14 (Suscrip.) E-mail: clientes@com.boe.es URL: http://www.boe.es
Mundi Prensa Libros, SA Castelló, 37 E-28001 Madrid Tel. (34) 914 36 37 00 Fax (34) 915 75 39 98 E-mail: libreria@mundiprensa.es URL: http://www.mundiprensa.com
FRANCE
Journal officiel Service des publications des CE 26, rue Desaix F-75727 Paris Cedex 15 Tél. (33) 140 58 77 31 Fax (33) 140 58 77 00 E-mail: europublications@journal-officiel.gouv.fr URL: http://www.journal-officiel.gouv.fr
IRELAND
Government Supplies Agency Publications Section 4-5 Harcourt Road Dublin 2 Tel. (353-1) 661 31 11 Fax (353-1) 475 27 60 E-mail: opw@iol.ie
ITALIA
Licosa SpA Via Duca di Calabria, 1/1 Casella postale 552 I-50125 Firenze Tel. (39) 055 64 83 1 Fax (39) 055 64 12 57 E-mail: licosa@licosa.com URL: http://www.licosa.com
LUXEMBOURG
Messageries du livre SARL 5, rue Raiffeisen L-2411 Luxembourg Tél. (352) 40 10 20 Fax (352) 49 06 61 E-mail: mail@mdl.lu URL: http://www.mdl.lu
NEDERLAND
SDU Servicecentrum Uitgevers Christoffel Plantijnstraat 2 Postbus 20014 2500 EA Den Haag Tel. (31-70) 378 98 80 Fax (31-70) 378 97 83 E-mail: sdu@sdu.nl URL: http://www.sdu.nl

ÖSTERREICH
Manz'sche Verlags- und Universitätsbuchhandlung GmbH Kohlmarkt 16 A-1014 Wien Tel. (43-1) 53 16 11 00 Fax (43-1) 53 16 11 67 E-Mail: bestellen@manz.co.at URL: http://www.manz.at
PORTUGAL
Distribuidora de Livros Bertrand Ld.^a Grupo Bertrand, SA Rua das Terras dos Vales, 4-A Apartado 60037 P-2700 Amadora Tel. (351) 214 95 87 87 Fax (351) 214 96 02 55 E-mail: dlb@ip.pt
Imprensa Nacional-Casa da Moeda, SA Rua da Escola Politécnica nº 135 P-1250 -100 Lisboa Codex Tel. (351) 213 94 57 00 Fax (351) 213 94 57 50 E-mail: spoce@incm.pt URL: http://www.incм.pt
SUOMI/FINLAND
Akateeminen Kirjakauppa/Akademiska Bokhandeln Keskuskatu 1/Centralgatan 1 PL/PB 128 FIN-00101 Helsinki/Helsingfors P./tfn (358-9) 121 44 18 F./fax (358-9) 121 44 35 Sähköposti: sps@akateeminen.com URL: http://www.akateeminen.com
SVERIGE
BTJ AB Traktorvägen 11 S-221 82 Lund Tlf. (46-46) 18 00 00 Fax (46-46) 30 79 47 E-post: btjeu-pub@btj.se URL: http://www.btj.se
UNITED KINGDOM
The Stationery Office Ltd Orders Department PO Box 276 London SW8 5DT Tel. (44-171) 870 60 05-522 Fax (44-171) 870 60 05-533 E-mail: book.orders@theso.co.uk URL: http://www.tsonline.co.uk
ÍSLAND
Bokabud Larusar Blöndal Skólavörðustíg, 2 IS-101 Reykjavík Tel. (354) 552 55 40 Fax (354) 552 55 60 E-mail bokabud@simnet.is
NORGE
Swets Norge AS Østenjoveien 18 Boks 6512 Etterstad N-0606 Oslo Tel. (47-22) 97 45 00 Fax (47-22) 97 45 45 E-mail: kyterlid@swets.nl
SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA
Euro Info Center Schweiz c/o OSEC Stampfenbachstraße 85 PF 492 CH-8035 Zürich Tel. (41-1) 365 53 15 Fax (41-1) 365 54 11 E-mail: eics@osec.ch URL: http://www.osec.ch/eics
BÄLGARIJA
Europress Euromedia Ltd 59, blvd Vitosha BG-1000 Sofia Tel. (359-2) 980 37 66 Fax (359-2) 980 42 30 E-mail: Milena@mbox.cit.bg
ČESKÁ REPUBLIKA
ÚSIS NIS-prodejna Havelkova 22 CZ-130 00 Praha 3 Tel. (420-2) 24 23 14 86 Fax (420-2) 24 23 11 14 E-mail: voldanovaj@usiscr.cz URL: http://usiscr.cz
CYPRUS
Cyprus Chamber of Commerce and Industry PO Box 1455 CY-1509 Nicosia Tel. (357-2) 66 95 00 Fax (357-2) 66 10 44 E-mail: demetrap@ccci.org.cy

EESTI
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Estonian Chamber of Commerce and Industry) Toom-Kooli 17 EE-0001 Tallinn Tel. (372) 646 02 44 Fax (372) 646 02 45 E-mail: einfo@koda.ee URL: http://www.koda.ee
HRVATSKA
Mediatrade Ltd Pavla Hatza 1 HR-10000 Zagreb Tel. (385-1) 481 94 11 Fax (385-1) 481 94 11
MAGYARORSZÁG
Euro Info Service Hungexpo Európa Ház PO Box 44 H-1441 Budapest Tel. (36-1) 264 82 70 Fax (36-1) 264 82 75 E-mail: euroinfo@euroinfo.hu URL: http://www.euroinfo.hu
MALTA
Miller Distributors Ltd Malta International Airport PO Box 25 Luqa LQA 05 Tel. (356) 66 44 88 Fax (356) 67 67 99 E-mail: gwirth@usa.net
POLSKA
Ars Polona Krakowskie Przedmiescie 7 Skr. pocztowa 1001 PL-00-950 Warszawa Tel. (48-22) 826 12 01 Fax (48-22) 826 62 40 E-mail: books119@arspolona.com.pl
ROMÂNIA
Euromedia Strada Franceza Nr 44 sector 3 RO-70749 Bucuresti Tel. (40-1) 315 44 03 Fax (40-1) 315 44 03 E-mail: mnedelciu@pcnet.pcnet.ro
ROSSIYA
CCEC 60-letiya Oktyabrya Av. 9 117312 Moscow Tel. (7-095) 135 52 27 Fax (7-095) 135 52 27
SLOVAKIA
Centrum VTI SR Nám. Slobody, 19 SK-81223 Bratislava Tel. (421-7) 54 41 83 64 Fax (421-7) 54 41 83 64 E-mail: europ@tbb1.sltk.stuba.sk URL: http://www.sltk.stuba.sk
SLOVENIJA
Gospodarski Vestnik Dunajska cesta 5 SLO-1000 Ljubljana Tel. (386) 613 09 16 40 Fax (386) 613 09 16 45 E-mail: europ@gvestnik.si URL: http://www.gvestnik.si
TÜRKIYE
Dünya infotel AS 100, Yil Mahallessi 34440 TR-80050 Bagcilar-Istanbul Tel. (90-212) 629 46 89 Fax (90-212) 629 46 27 E-mail: infotel@dunya-gazete.com.tr
AUSTRALIA
Hunter Publications PO Box 404 3067 Abbotsford, Victoria Tel. (61-3) 94 17 53 61 Fax (61-3) 94 19 71 54 E-mail: jpdavies@ozemail.com.au
CANADA
Les éditions La Liberté Inc. 3020, chemin Sainte-Foy G1X 3V6 Sainte-Foy, Québec Tel. (1-418) 658 37 63 Fax (1-800) 567 54 49 E-mail: liberte@mediom.qc.ca
Renouf Publishing Co. Ltd 5369 Chemin Canotek Road Unit 1 K1J 9J3 Ottawa, Ontario Tel. (1-613) 745 26 65 Fax (1-613) 745 76 60 E-mail: order.dept@renoufbooks.com URL: http://www.renoufbooks.com
EGYPT
The Middle East Observer 41 Sherif Street Cairo Tel. (20-2) 392 69 19 Fax (20-2) 393 97 32 E-mail: inquiry@meobserver.com URL: http://www.meobserver.com.eg

INDIA
EBIC India 3rd Floor, Y. B. Chavan Centre Gen. J. Bhosale Marg. 400 021 Mumbai Tel. (91-22) 282 60 64 Fax (91-22) 285 45 64 E-mail: ebic@glasbm01.vsnl.net.in URL: http://www.ebicindia.com
JAPAN
PSI-Japan Asahi Sanbancho Plaza #206 7-1 Sanbancho, Chiyoda-ku Tokyo 102 Tel. (81-3) 32 34 69 21 Fax (81-3) 32 34 69 15 E-mail: books@psi-japan.co.jp URL: http://www.psi-japan.co.jp
MALAYSIA
EBIC Malaysia Level 7, Wisma Hong Leong 18 Jalan Perak 50450 Kuala Lumpur Tel. (60-3) 21 62 62 98 Fax (60-3) 21 62 61 98 E-mail: ebic-kl@mol.net.my
MÉXICO
Mundi Prensa Mexico, SA de CV Río Pánuco No 141 Colonia Cuauhtémoc MX-06500 Mexico, DF Tel. (52-5) 533 56 58 Fax (52-5) 514 67 99 E-mail: 101545.2361@compuserve.com
PHILIPPINES
EBIC Philippines 19th Floor, PS Bank Tower Sen. Gil J. Puyat Ave. cor. Tindalo St. Makati City Metro Manila Tel. (63-2) 759 66 80 Fax (63-2) 759 66 90 E-mail: eccpcom@globe.com.ph URL: http://www.eccp.com
SOUTH AFRICA
Eurochamber of Commerce in South Africa PO Box 781738 2146 Sandton Tel. (27-11) 884 39 52 Fax (27-11) 883 55 73 E-mail: info@eurochamber.co.za
SOUTH KOREA
The European Union Chamber of Commerce in Korea 5th Fl, The Shilla Hotel 202, Jangchung-dong 2 Ga, Chung-ku 100-392 Seoul Tel. (82-2) 22 53-5631/4 Fax (82-2) 22 53-5635/6 E-mail: eucck@eucck.org URL: http://www.eucck.org
SRI LANKA
EBIC Sri Lanka Trans Asia Hotel 115 Sir chittampalam A. Gardiner Mawatha Colombo 2 Tel. (94-1) 074 71 50 78 Fax (94-1) 44 87 79 E-mail: ebicsl@itmin.com
THAILAND
EBIC Thailand 29 Vanissa Building, 8th Floor Soi Chidlom Ploenchit 10330 Bangkok Tel. (66-2) 655 06 27 Fax (66-2) 655 06 28 E-mail: ebicbkk@kscs15.th.com URL: http://www.ebicbkk.org
UNITED STATES OF AMERICA
Bernan Associates 4611-F Assembly Drive Lanham MD20706 Tel. (1-800) 274 44 47 (toll free telephone) Fax (1-800) 865 34 50 (toll free fax) E-mail: query@bernan.com URL: http://www.bernan.com
ANDERE LÄNDER/OTHER COUNTRIES/AUTRES PAYS
Bitte wenden Sie sich an ein Büro Ihrer Wahl/ Please contact the sales office of your choice/ Veuillez vous adresser au bureau de vente de votre choix Office for Official Publications of the European Communities 2, rue Mercier L-2985 Luxembourg Tel. (352) 29 29-42455 Fax (352) 29 29-42758 E-mail: info.info@cec.eu.int URL: http://eur-op.eu.int